

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám:
21-37, éjjel 24-88. Sürgőny cím: "Délbácska" Novisad
Póstatakarékpénztári csekkszám: Zagreb: 46.692

NOVISAD, 1927. AUGUSZTUS 28.

VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din;
fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyesszám
ára hétköznap 150 dinár, vasárnaponként 2 dinár.
Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

Magyar Testvéreink!

**Szeptember 11. a nagy küzdelem napja
a magyar szóért, a magyar iskoláért
és a magyar földért!**

A Noviszádi Magyar Párt minden eddigi munkájának ezen a napon kell gyümölcse érelődni. Ha bennetek meg nem vásárolható a magyar becsület, ha bennetek meg nem ingatható a magyar tisztesség, ha bennetek el nem homályosítható a magyar okosság, akkor valamennyien ott lesztek, hogy példás egyességgel tegyetek tanúságot a magyar követelések igazsága mellett.

Magyar választópolgárok!

Százféle beszéd és ezerféle ígért között, mi sok beszéd és egyetlen ígért nélkül, csupán kérő tekintetünkkel fordulunk felétek. Minden szavazatotokra száz alkusz leskelődik. Mi nem ígérünk, de hivatkozunk a he nem váltott ígértetek egész tömegére. A kisebbségi küzdelem kilencedik évében már nem kell magyaroznunk, hogy kinek higgyetek?

Ne üljetek fel semmiféle párt agitátorainak. Falvaitokban házról-házra jár a hazugság, hogy kicsavarja kezeitekből a Magyar Párt zászlaját. Szeptember 11. meg fogja mutatni, hogy erősek voltatok-e a kísértéssel szemben? A Magyar Párt csak a ti támogatástokkal tud győzni és mert a ti ügyetekért harcol,

**a Magyar Párt támogatása minden becsületes ma-
gyar embernek kötelessége, de érdeke is és így
szeptember 11-én a noviszádi, becei, zabljai, titeli
és palánkai járásokban a**

10-es urnába

a Magyar Párt jelöltjeire adja le szavazatát.

Magyar testvéreink!

Nagy idők küszöbén állunk! Aki nem akar faja és gyermekei jövőjének árulója lenni, az most nem lehet gyenge és nem lehet gyáva. A magyar jövő most becsületet követel és bátorságot parancsol! Ha a magyarság hű tud lenni önmagához, ha olcsó vásári portékaként nem bocsájtja áruba önértetét és becsületét, ha nem hullunk szét mint oldott kéve, ugy ebből a kerületből két magyar képviselő fogja a beográdi parlamentben hangos szóval, a nemzet színe előtt a magyar kívánságok teljesítését követelni. Akkor lesz a magyarnak is földje és az alkotmány betűszerinti értelmében is szent és sérthetetlen lesz a magyar iskola!

Mi bizunk bennetek. Mi hisszük, hogy valamennyien teljesítitek kötelességeket és leadjátok szavazataitokat a MAGYAR PÁRT listájára.

Éljenek a Magyar Párt Noviszád kerületi összes jelöltjei!

Éljen a kerületi listavezető

dr. Király Károly.

Noviszád, 1927. augusztus hó.

Testvéri üdvözléssel

a noviszádi MAGYAR PÁRT.

Vukicsevics miniszterelnök Beogradba érkezett

Beogradból jelentik: A miniszterelnök boszniai és likai agitációs utja kissé hosszúra nyúlt és így visszaérkezését ideges nyugtalansággal várták, a vezér nélkül maradt radikális miniszterek. A kormányelnök hazaérkezését élénk érdeklődéssel várták az ellenzéki táborban is, mert választ vártak azokra a kijelentésekre, amelyek időközben a miniszterelnök ellen elhangzottak.

Délután 3 óra tájban érkezett Vukicsevics miniszterelnök Beogradba és már fél négykor mindenki tudta, hogy a kormányvezér egyáltalán el sem olvasta Rádics István hozzáintézt határidőhöz szabott felhívását. A miniszterelnök meglehetősen könnyedén intézte el Rádics üzenetét kijelentvén, hogy a beszédet nem olvasta. Különben sohasem dolgozott határidőre és ezt a jövőben sem tűzte ki célul maga elé.

A kormány elnök egyébként késő estig a miniszterelnökségen tartózkodott és valószínű, hogy kézhez kapta Radonics Jován levelét, amelyben a pénzügyi bizottság elnöke válaszolt a miniszterelnök augusztus 6-i levelére. A pénzügyi bizottság levele figyelmeztet arra, hogy a gazdasági krízis, amely a közgazdaság minden ágára kiterjed és komoly következményekkel fenyeget, súlyos kötelességet ró a kormányra. Szükséges, hogy az illetékes tényezők minden intézkedést megtegyenek a végzetes következmények elhárítására. A pénzügyi bizottság ilyen értelemben már megkereste a kormányt, de sajnálattal tapasztalta, hogy a kormány munkája csak a statisztikai adatok beszerzésére szorítkozik.

Éppen ezért a pénzügyi bizottság újlag hivatkozik augusztus 4-i felszólítására és felkéri a kormányelnököt, hogy megjelenését a bizottság ülésén tudassa, a bizottsági ülés összehívása céljából. Hasonló tartalmu levelet írt Radonics Jován az igazságügyminiszternek is és közölte, hogy a bizottsághoz küldött legutóbbi rendeletét figyelmen kívül kellett hagyni, mert a rendelet, a törvényszabta határidőn túl érkezett a bizottsághoz.

A demokrata végrehajtó bizottság ülése

A demokraták végrehajtó bizottságának tegnapi ülésén proklamálták a párt kiáltványát, amelyet az ország választóihoz intéztek. Az ülés legérdekesebb határozata az volt, hogy a párt változatlan szeretettel üdvözli tagjai sorában azokat a megtért pártbíveket, akik a független demokraták sorából visszakiváncsoznak. A párt felszólítást intéz a vidéki szervezetekhez, hogy a visszatérő független demokraták belépése elé semmi akadályt ne gördítsenek, sőt kövessenek el mindent, hogy minél többen visszatérjenek a pártba.

A Davidovics párt felé orientálódó független demokraták kiáltványt tettek közzé, amelyben kijelentik, hogy Pribicsevics és környezetének diktatúrája miatt hagyják ott a pártot.

A független demokraták kilépésével kapcsolatosan az újságírók kérdést intéztek Pribicsevics Szetozárhoz. A független demokraták vezére kijelentette, hogy kilépéseknek nem tulajdonít különösebb jelentőséget, mert a renegátok nem töltötték be fontos szerepet a pártban.

Magyar hittel, magyar szível lelkesedik a Magyar Pártért a Tiszamente és Temerin magyarsága

Néhány színes kép a Magyar Párt vezéreinek vasárnapi körutjáról

Vasárnap van és a tiszamenti falvak közötti országutakon két autó robot. Egyszerűen, egyedül, minden hivatalos ceremonia nélkül. Nem emelnek eléjük diadalkapukat, nem várják őket lovas bandériumok. De feldobban minden magyar ember szíve, mikor bekanyarodnak a község főuccájába és megállnak az egybegyülekezett magyarok sora előtt. És így szakad ki az éljenzés a torkokból, mint a kisgyerek száján az imádságos szó;

— Édesanyám!

Mert a Magyar Párt a vajdasági magyarok őrző, virrasztó édesanyja. És ezt most már kezdik megérteni a magyarság eddig szétzilált sorában és ezek a sorok kezdenek rendkebe tömörülni.

Petrovoszelo és Bece között rohan az autó, Peccelló felé, ahol délelőtt tízenegy órára hirdették be a magyarság gyűlését. A verőfényes nyári délelőttben vele szemben hosszú kocsisor tűnik fel. Elő hatalmas állami lobogó leng, mellette lovas legények, meg lovas rendőrök Becséről. Az első kocsiban Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter ül. Mögötte vonul a hosszú kocsisor a pártívekkel. Köztük dr. Balassa, aki a radikálisokhoz hivatgatja a Tiszamente magyarságát. Nem néznek át a magányos autóra, amely egyedül halad az uton, velük szembe, a községbe, ahol egy napon két népgyűlés van. Csendesen halad el egymás mellett a két ellenfél, szokatlan süvegelések, csak egyszer kiállja el magát valaki a hosszú kocsisorban.

— Éljen a Magyar Párt!

Valakiben tulbuzgott a hivatalosan elzárt lelkesedés és a szavak kifutottak a száján, pezsgő és színesen, mint a tuiforrait bor. Sokatmondóan.

Szabad ég alatt nem engedték meg a Magyar Pártiaknak, hogy Pecellón gyűlést tartsanak. Bevonultak hát a vendéglő nagytermébe. Öreg, elfáradt magyarok, fel felcsillanó nézéssel. Szorongó a hangulat, mindenki a betiltást várja, de ahogy Brezovszky dr. és Sántha a beszédet mondják, egyszer is, másszor is elhallatszik egy-egy szerb közbeszólás:

— Tako je ugy van!

És a pecellói magyarok fellélegzenek. Hát nem kell félni annak sem, aki a Magyar Pártra szavaz. Még a szerbek is helyeselnek, amikor a szónok arról beszél, hogy itt pedig munka kell, egységes munka, váll-vállon dolgozni a nagy emberi közönségért, az államért,

az új hazáért. És megélelnék a tömeg, egyre sűrűbben szabadul fel a lelkes éljenzés.

Mikor a Magyar Pártiak autója elindul, már a Magyar Párt megalakításáról tárgyalnak és biztosra veszik, hogy dr. Balassák agitációjának gyengébb lesz az eredménye, mert nincs meg az a lelkes, becsületes talaja, ami a nép szívét jelenti. Ami abból kisarjad, az az igazi lelkesedés. Akiért az a szív dobog, az biztosan győz.

Bácsko-Gradistén még lelkesebb a hangulat. Persze, itt is zárt teremben kell a gyűlést tartani, a zárt terem azonban zsufolásig megtelik és az udvaron, meg az első szobában is egymás hegyén-hátán állnak az emberek. Balassáék nem szeretik a gradisteleket, akik közül nagyon sokan nem kaptak szavazati jogot. Horváth Ferenc, a gradisteli magyarok vezére, lelkesedéssel beszél, fiatal vállas magyar ember, aki ismeri a gradisteli magyar népet, aki tudja, mi fáj a gradisteli szegény magyarnak. Egyik öreg magyart alig lehet megnyugtanni. Mikor megkezdődik a gyűlés, szüntelenül kiabálja:

— Éljen a Magyar Párt! Éljen!

És később is ki kitor belőle az örömszel lelkesedés. Csak akkor nyugszik el és borul ráncokba a homloka, amikor a szónok a magyarság bajait kezdi ecsetelni.

A gradisteli magyarok tudnak hinni és lelkesedni.

Temerinben zsufolt az „Amerika” vendéglő. Most alakul meg hosszú idő után, sok próbálkozás és a temeriniek még több csalódása után újból a Magyar Párt, amelyet a temeriniek közül olyan sokan elhagytak és amelyhez most oly jól esik megint visszatérni. Sztublik Lajos, aki ebből a főldekből szakadt, alig lép a dobogóra, valóságban záporozik az éljen. Délelőtt a szocialistáknak volt egy összeomlott gyűlésük. A temeriniek meg sem hallgatták őket. Nagyon csalódtak bennük, akik csak ígérni tudtak, de semmit nem adtak. A demokraták a multkor rossz taktikájukkal játszották el a temeriniek vonzódását és a Magyar Párt megkapta Temerint, csaknem kivétel nélkül, mint kész érett gyümölcsöt. Nem kellett agitáció és nem kellett szónoklat. A temeriniek jobbra-balra próbálkoztak és akik próbálkoztak, jobbra-balra beütötték a fejüket, orrukat.

Temerinben ma mindenki a Magyar Párt mellett van.

Temerinben lelkesedéssel várják a Magyar Párt vasárnapi népgyűlését.

Sacco és Vanzetti hívei uccai tüntetésen közszemlére teszik ki a kivégzett anarchisták hamvait

Newyorkból jelentik: A Sacco—Vanzetti bizottság kijelentette, hogy tekintet nélkül a rendőrfőnök tiltó rendelkezésére, Sacco és Vanzetti hamvait ma, az Union Squaren tartandó nagy tiltakozó gyűlésen, közszemlére teszik ki. Warren newyorki rendőrfőnök nem adta meg az engedélyt arra a nyilvános körmenetre, amelyet Sacco és Vanzetti hívei akartak rendezni és amelyen körül akartak hordozni Sacco és Vanzetti hamvait. A tüntetés rendezői felelősséget vállaltak azért, hogy nem fog összeütközésre kerülni a sor, de Warren kijelentette, hogy a tüntetést feleslegesnek tartja.

Párisi jelentés szerint, Franciaország nagyobb vidéki városokban tegnap este újabb véres tüntetések voltak, Sacco és Vanzetti kivégzése miatt. Cherbourgban a késő esti órákban kétezer főnyi tömeg tüntetett az amerikai konzulátus előtt. A tömeget csak nagyobb rendőri és dragonyos osztag tudta viszszaeszközíteni. A városi tűzoltóság hatalmas fecskendővel vonult ki és vízzel árasztotta el a tüntetőket, akik a dragonyosok közeledésé-

sének hírére feltépték az ucca kövezetét és barrikádokat emeltek. A tüntetők végül is elhagyták a konzulátus előtti teret. Nizzában az amerikaiak ellen nagyszabású tüntetések voltak úgy, hogy lovasrendőrséget kellett a tüntetők ellen kivézényelni. A tüntetők vezetőit letartóztatták. Juan les Pins fürdőhelyen az egyik szállodában bombarobbanás történt, amelynek következtében a táncteremben pánik tört ki. Menekülés közben többeket letapostak. Marseilleben a kikötőmunkások megtagadták egy amerikai tehergőzös kirakását. A jövőben egyetlen amerikai gőzöst sem akarnak kirakni. Nizzában tegnap este ismeretlen tettesek az egyik tánchelyiségbe bombát dobtak. Heten megsebesültek, közülük ketten súlyosan.

A mai népgyűlések Délelőtt 11 órakor Temerin Délután 3 órakor Srbobran Délután 5 órakor Stari Becej

Szónokok: dr. Király Károly listavezető, dr. Sántha György országos elnök, dr. Deák Leó, dr. Brezovszky Nándor, dr. Vilt Vilmos és mások.

Ezenkívül Csurogon, Rumenkán és Budiszaván lesznek még gyűlések.

Panaszkodnak a noviszádi orvosok az aránytalan megadóztatás miatt

A Noviszád város területén működő III oszt. kereseti-adókvetőbizottság a héten tárgyalta az orvosok adóügyét. Az orvosok körében igen sok panasz hangzott el az adókvetés ellen, mivel az nagyon aránytalanul történt. Az orvosokat több osztályba sorozták aszerint, amint a bizottság tagjai gondolták, hogy mennyit keresnek az orvosok. Az első csoportban dr. Brezovszky Nándor van, mint legidősebb adófizető, a második dr. Matanovics, a harmadik dr. Szalontay Zoltán, a negyedik pedig dr. Schossberger Sándor. Ezek után jönnek igazgató-őrorvosok és mások, hasonló keresettel, akik azonban szintén nincsenek megelégedve az adókvetéssel. Az adókvetőbizottság most épen úgy megadóztatta az orvosokat, mint három évvel ezelőtt, pedig akkor ötvenhárom orvos volt Noviszádon, most pedig nyolcvanhat van. Ez a szaporulat természetesen csökkentette a régi orvosok keresetét, a bizottság azonban ugyanugy megadóztatta őket, mint három év előtt. Ezért az összes orvosok megfélembrezik az adókvetést.

Ablakbetörés Srbobranban

Srbobránból jelentik: Péntek éjjel egy órakor, eddig még ismeretlen tettesek, barbár módon bezúrták Berec Kálmán Srbobrán közltszeteletben álló r. kath. plebánosának és Kuzsli Dező kereskedő a Magyar Párt Srbobrani titkárnak ablakait. A csendőrség erőlyesen hozzálátott a gaz bérenc kinyomozásához. Félő azonban, — dacára annak, hogy a srbobráni csendőrség pártatlan és igazságos, továbbá, hogy a helyszínen megtalálták a tettes botját, sőt a rendőrök az uccát is meg tudják nevezni, ahol a tettes szemük elől eltűnt — az igazi tettesnek sikerül majd elmene-külni, mint ahogy nem lehetett elfogni a legutóbbi képviselő választásokkor sem, amikor ugyanis szintén ablakbeveréssel akarták a magyarságot az egyedül boldogítani tudó radikális párthoz láncolni.

Nobile kapitány északsarki expedíció utra indul.

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök tegnap jóváhagyta, az új olasz északsarki expedíció tervezetét. Az expedíciót államköltségen szervezik meg és Nobile ezredes Amundsen egyik utitársa vezeti. Az olasz expedíció, a jövő év folyamán indul az északsarki vidék felkutatására.

— Etvágytalanságnál, rossz gyomor-nál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizkésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza a gyomor és a belek működését és megszabadítja a testet a felgyülemlett frothadó anyagoktól. Az orvostudomány több utörője megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó.

Repriz!

APOLLO augusztus 28-án

Repriz!

HARRY PIEL

„CIRKUSZ BEELY” című 2 részes filmje 10 felvonásban. Mindkét rész egyszerre! 2 órási előadások! — Kezdet: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Becse és járása magyar népéhez

Választókerületünk egyik erős járásához óhajtunk szólni. — Hatezer magyar szavazója van Becsének és járásának. — Mind jó magyar! Tudományos pályán levők, földművesek, kereskedők, iparosok és munkásokból állanak a magyarok.

Maga a város és járás magyar választói a hányados szerint egy biztos mandátumot nyerhetnek, tehát joga van és beküldhet egy képviselőt anélkül, hogy más párttal szövetkezne.

Teljesen egyedül, saját erejére támaszkodva, saját magyar szíve sugallatát követve küldheti be a saját fajából és véréből való képviselőt. Minden feltétel meg van adva, csak élni kell vele.

A noviszádi kerületi választmány engedte a nép óhajának, minden kívánságát teljesítette akkor, mikor egyhangulag az önálló, a független lista mellett döntött és a lista vezetésére már a nép által egyszer a tartományi gyűlésbe megválasztott képviselőt: dr. Király Károlyt jelölte.

Sztáríbecse városának és járásának jelöltségét pedig dr. Brezovszky, a noviszádi Magyar Párt elnöke vállalta, — és ez a két jelölés mutatja, hogy milyen nagy gondot fordított a vezetőség arra, hogy kik képviseljék a magyar népet.

Miért tehát egymás között a viszálykodás? Miért más párt felé tájékozódás? Miért nincsen összetartás? És még sok miértet írhatnánk le.

Nem érzi Sztáríbecse magyarsága a sorsdöntő órát, a küzdelem hevét, hangját? Nem tudja felfogni, hogy most van

itt az egyetlen alkalom, mikor saját sorsa a saját kezébe van letéve?

Érzik, tudják nagyon jól, hogy magyarok és feltétlenül, rendíthetetlenül hisszük, hogy a sztáríbecsei magyarság megtalálja azt a széles utat, amelyen kéz a kézben kell haladnia a magyar kisebbségi népképviselőt kivívásához.

Minden szavazó polgár nagyon jól tudja, hogy az Országos Magyar Párt nem rendelkezik sem hatalmi eszközökkel, sem pénzzel, de erre nincsen semmi szükség — a nép által választott vezetők, csak lelkesedésükkel egybetett szorgalmas munkát adnak azért, hogy a nép minden jogos kívánsága megtalálja a kormányhatalomhoz az utat.

Jegyezzék meg a sztáríbecsei magyar választók, hogy a mostani választások kimenetelétől függ az egész magyarság sorsa és ha elbukunk a küzdelemben,

nem a nép által választott vezetők fogják elbukni, hanem igenis el fog bukni a magyar kisebbségi ügy szószólója, képviselője,

és megint nem lesz senkisé, aki a parlamentben a mi nagy gondjainkat képviselje.

Nem a személyről és nem személyekről van itt szó, hanem a legfontosabb életkérdésről, hogy a magyar kisebbség politikai programját megvalósíthatjuk-e, vagy sem?

A vezetők önzetlenek, nem kérnek semmi anyagi előnyt, nem kérnek semmi fáradságos munkát — mert azt elvégzik ők maguk — hanem csak azt kérik, hogy értsék meg a választók az idők haladását, fogjanak szorosán össze és mindnyájan egyemberként szavazzanak le a független, önálló magyar listára, mely a noviszádi választó kerületben a 10-es számot viseli.

Végzetes dátumok, végzetes számok

A dátumokon alapuló történelmi végzetes események nem ritkák és azoknak összegyűjtése nemcsak érdekes kuriózitás, hanem hasznos is, mivel hozzájárul ahhoz, hogy igazat adjon a babonas hiedelemnek, melytől még a műveltség legmagasabb fokán álló emberek se mentesek teljesen. A babona az egész földkerekségen elterjedt, de különösen a régi népeknél virágzott, melynek keletkezése csakis annak tulajdonítható, hogy valamely esemény ugyanazon napon, a napnak ugyanazon szakán vagy ugyanazon évfordulóján ismétlődött.

A régi népeknél az ilyen fatális dátumok összehasonlítását ma már igen nehéz megállapítani, mivel a különböző naptárrendszerek közötti különbségek ezt nagyon komplikáltá teszik. Az utóbbi évszázadok történelméből azonban sikerült néhány dátumot találnom, mely az embert önkénytelenül is gondolkozásra készíti.

Cola di Rienzi, ki a római birodalmat a régi szervezetében akarta visszaállítani, a hetes szám üldözötte. Hét hónapig volt Róma néptribunja, hét kitüntetésé volt, mikor a Szent Lélek lovagja lett, hét évig volt távol Rómától mint száműzött és visszatérése után hét hétre meggyilkolták.

XVI. Lajos francia királynak a 21-es dátum játszott nagy szerepet életében. 1770 április 21-én jegyezte el Mária Antóniát, ugyanazon év június 21-én tartotta esküvőjét; 1781 január 21-én ünnepelték a párizsi városházán a trónörökös születését; 1791 június 21-én menekült Varennes-be és 1793 január 21-én hagyta fejét a vérépadon.

Bonaparte Napoleon pályafutásában a március 20-i dátum játszott nagy szerepet, mint ahogy az alanti jegyzékből látható:

1779 márc. 20:	A jövődöbéli császárt édesatyja, Bonaparte József, beírta a briennei katonaiskolába.
1785 „ 20:	Napoleon értesül édesatyja haláláról.
1794 „ 20:	Napoleon megérkezik Nizzába; az olaszországi hadsereg főparancsnoka lesz.
1800 „ 20:	Csata Heliopolisnál.
1804 „ 20:	Enghien herceg kivégeztetése Vincennesben.
1808 „ 20:	Napoleon Don Carlos spanyol királyt lemondásra kényszeríti.
1809 „ 20:	Abensbergi csata.
1811 „ 20:	A római király születése.
1814 „ 20:	Toul elfoglalása.
1815 „ 20:	Napoleon visszatérése Párizsba.
1821 „ 20:	Napoleon Szent Ilona szigetén utolsó fiókvégrendeletét mondja tollba.

A dátumoknak érdekes összehasonlítása 1804 december 2. Ezen a napon kenték fel Napoleont császárrá és ugyanezen a napon adta ki XVIII. Lajos Colmarban híres manifestumát a francia néphez, melyben ama szilárd meggyőződésének ad kifejezést, hogy előbb-utóbb visszatér a francia trónra.

A Napoleonidák életében a december hónap különösen gazdag eseményekben. E szerint

Dec. 1, 1807:	Bonaparte Jeromos Westfália királya lesz.
„ 2, 1804:	VII. Pius pápa Napoleont császárrá keni fel.
„ 2, 1805:	Austerlitz ütközet.
„ 2, 1852:	Napoleon Lajos herceg köztársasági elnököt népszavazás útján császárrá kiáltják ki.

Dec. 4, 1808:	Napoleon győzelmesen bevonul Madridba.
„ 13, 1799:	Napoleont első konzulnak választják.
„ 14, 1840:	Napoleon tetemét a Hotel des Invalidesbe szállítják.
„ 15, 1793:	Napoleont kinevezik brigád-generálissá.
„ 16, 1810:	Napoleon eivát Josephinetől.
„ 18, 1812:	Napoleon visszatérése Moszkvába.
„ 19, 1793:	Toulon elfoglalása, mely ténynyel kezdődik Napoleon katonai karrierje.
„ 20, 1848:	Napoleon Lajos herceget a francia köztársaság elnökéül választják.
„ 24, 1800:	Az első konzul csodálatosan megmenekül egy pokolgépes merénylettől.

Itt megemlíthetjük, mint kuriózumot, hogy Napoleont egész életében az „M“ betű igen sűrűn kísérte. Mária Lujza és Metternich különféle módon működtek közre és mozdították elő bukását. Marengo jelzi dicsőségének kezdetét és Moszkva annak végét. Malet összeküvést szőtt ellene, Moreau megcsalta őt, Szent Ilona szigetén volt mint társa Montho'on és mint kiszolgálója Marschand. Marsalljai közül Massena, Mortier, Marmont, Macdonald, Murat és Moncey voltak azok, kiknek nevei M-betűvel kezdődtek. Milánó volt az első ellenséges főváros, ahová bevonult, Moszkva az utolsó.

Az M-betű végzetes ragaszkodását III. Napoleonnál is látjuk. Montijo grófnót vette feleségül; legjobb barátja Morny volt; a krími hádjáratban Mamelon és a Malakoff-torony elfoglalása francia vállalkozás volt. Ő készítette el első olaszországi csatájának a tervét, a magentai csatát; Mac Mahont kinevezte Magenta hercegének épügy, mint Pelissier tábornokot Malakoff hercegének. Bevonult Milánóba, miután Marignanónál legyőzte az osztrákokat. A Mincio melletti csata után hadseregét Mantova felé irányította. 1859 után a végzetes M-betű gyászossá vált vele kapcsolatban. III. Napoleon segítette Miksa császárt Mexikó trónjára. 1870-ben minden reménye Mac-Mahonban, Montaubonban és a mitrailleus-ökben volt. Mainz volt akkor a francia hadsereg célja, melyet a Moselle-hez szorítottak vissza. Metz eleste és más súlyos szerencsétlenség Moltke munkája volt.

Egy más uralkodócsalád felett a szombati nép volt végzetes. Mindazon királyok, kik Nagybritannia trónján ültek a XVIII. és XIX. században, kettő kivételével, szombati napon haltak meg. Így III. Vilmost 1702 március 18-án, Anna királynő 1704 augusztus augusztus 1-én, I. György 1727 június 10-én, II. György 1760 október 25-én, III. György 1820 január 30-án, IV. György 1830 június 26-án, VII. Edward 1910 május 7-én haltak meg. A fent említett két kivétel IV. Vilmos, ki 1837 június 20-án és Viktória királynő, aki 1901 január 22-én halt meg. E két utóbbi uralkodó halála hétfői napra esett.

Szerencsés nap volt a pénteki nap V. Sixtus pápának, mert ezen a napon született, ezen a napon kapta a kardinális kalapot, ezen a napon választották és koronázták meg pápának.

Szerencsés nap volt hosszú időn keresztül Franciaországnak a 14-i dátum, mert 1509 május 14-én aratta az agnadelloi győzelmét, míg Marignano mellett 1513 szeptember 14-én és Ivry mellett 1544 április 14-én arattott diadalt. 1553 január 14-én pedig Metz várát szabadította fel V. Károly megszállása alól.

Nagyon érdekes Shakespeare esete, aki születése napján, április 23-án halt meg 1616-ban. Ugyanezen a napon vezették be a sidney-sussexi anyakönyvbe Cromwell Olivér Anglia „koronázatlan királyá“-nak a születését.

Becsületes magyar ember csak a Magyar Pártra szavaz

Az évszámok összetételében különös játéka a véletlennek, hogy Galileo Galilei ugyanazon évben halt meg, amikor Newton született, 1552-ben. Matteo Ricci, Kína első hittérítője, ugyanazon évben, vagyis 1610-ben halt meg, mikor Francesco Severio született, ki az előbbinek munkáját Kinában folytatta.

IV. Henrik francia királynak a 14-e és a 14-es szám volt végzettszerű 1554 december 14-én született, azaz Krisztus születése után 1554-ig eltelt 14 század, 14 évtized és 14 év. Meghalt 1610 május 14-én. Élt tehát pontosan 4-szer 14 évet, 4-szer 14 napot és 14 hetet. Neve „Henri de Bourbon”, 14 betűből áll. Első felesége, Margit királynő, született 1552 május 14-én.

A 14-es szám Dante életében is nagy szerepet játszott. Született 1265 (a számjegyek összege 14) május 14-én. Megnősült 1292-ben. Ezen évszám számjegyeinek összege szintén 14. Meghalt 56 éves korában (4 szer 14 év), szeptember 14-én.

A történelmen nagyjából végigfutva, elérkeztünk a legujabb korbá. Csodálatos véletlen, hogy a jelenkori Franciaország legnagyobb festője és legnagyobb szobrásza Monet és Rodin, ugyanazon napon születtek: 1840 november 14-én.

A 13-as számot Nansen, a híres sarkutazó nem tartotta szerencsétlen számnak. Felfedező útjára 13 emberrel március 13-án indult el és augusztus 13-án érkezett vissza. Wagner Richárd neve 13 betűből áll, legsikerültebb operáján, a „Tannhäuser“-en, 13 hónapig dolgozott, melyet először 13-án adtak elő. Wagner 13 operát írt és meghalt 1883 február 13-án.

Befejezésül visszatérek oda, ahol kezdtem, vagyis a dátumoknak a politikában való összetételéhez.

A Balkán-háború alatt a törökök 1913 április 24-én üritették ki végleg Skutarit, ahová legelőször 1478 április 24-én tették be a lábukat. A Balkán-háborút követő évben: ezerkilencszáztizennégyben tört ki a világháború. A 14-re végződő évszám évszázadok óta fatális volt Európa történetében. 814-ben Charlemagne halála alkalmával a frankbirodalom felosztás alá került. 914-ben kihalt a Karoling-ház és a magyarok inváziója majdnem teljesen összezavarta az európai államok határait. 1014-ben Vladimir orosz fejedelem halála után felosztotta roppant birodalmát 12 fia között. 1714-ben egymást követték a rastadi, utrechti és badeni békék. Anglia a tengerek ura lett és birtokába került Szardínia. Németország katonai hatalommá vált. Oroszország megnagyobodott. A spanyol uralmat teljesen kiszorították Itáliából. 1814-ben megint a napoleoni hegemonia és Európa újonnan rendeződött el.

1914-ben kitört a világháború, melynek még ma — 1927-ben — sincs vége és melynek következményeit ma még nem láthatja senki. S. D.

Hogyan vezetik félre a becsei járás magyar népét?

Nem kapnak földet a petrovoszelói magyarok

A kormányradikálisok most a választások előtt mindent megtesznek, hogy a magyar szavazatokat maguknak megnyerjék. Különösen a becsei járásban fejtenek ki erőteljes agitációt a magyarok körében, nemcsak azért, mert ott 6.200 magyar választó van, hanem azért is, mert ott van a legtöbb néparuló. A becsei járás becsületes magyarsága azonban nem hajlandó népének árulóira hallgatni és hűségesen kitart a Magyar Párt mellett. Most azonban más módját találták ki annak, amivel megszerelnék maguknak nyerni a magyar népet.

Petrovoszelon most a földosztás meséjével akarják megnyerni a magyar népet, hogy így mentsek meg Sijacsics Jánkot a biztos bukástól. Mutatnak is a magyaroknak mindenféle ígéretet és terveket, hogy mely parcellát fogják kapni,

a magyar nép azonban nagyon jól tudja, hogy a földet nem fogja

megkapni, mert amíg a kormány jóvá nem hagyja azt a földosztást, addig az nem földosztás, hanem csak a magyar nép félrevezetése. A magyarok tudják, hogy a választások után soha nem fognak földet kapni. Ha tényleg akarnak földet adni a magyaroknak, akkor most irassák reájuk telekkönyvileg a földet, ezt azonban nem teszik.

A magyar népet ma nem lehet semmiféle félrevezetéssel eltántorítani, a Magyar Párttól, még a földosztás meséjével sem, mert tudja, hogy ezt nem gondolják komolyan és a földet sohasem adnák oda a magyaroknak.

A becsei járási és petrovoszelói magyarok nagyon jól ismerik azokat, akik földet ígérnek nekik és mert nagyon jól ismerik őket, nem hisznek nekik.

A nyaralásról hazatérő noviszádiak elragadtatva nyilatkoznak az ideai fürdőszeszónról, a fürdőhelyek olcsóságáról és a kánikuláról

Olcsóbban éltünk, mint odahaza, mondják a hazatérő asszonyok — Különösen a hazai fürdőhelyek arattak nagy sikert — Olaszországban leginkább pestiek nyaraltak

Közeledik az iskolaszézon s a fürdőhelyekről tömegesen robognak haza a pecsenyére sült barna és félbarna nyaralók. Végetértek az aranjezi napok s már csak rövid órák kérdése, amikor újból kezdődik a robot. A gyerekeket be kell iratni, vagyontokat befektetni a tankönyvekbe s ismét a konyha szagán keresztül élvezni a mult emlékeit.

A Noviszádra befutó vonatok már napok óta ontják a csomagpiramisokkal hazatérő feleségeket és gyerekeket, akik boldogan mesélik el tengerparti vagy szlovéniai élményüket, nem feledkezvén meg — ó, enfant terrible — azokról a „bácsikról” sem, akik a papa távollétében szórakoztatták a mamát.

— Képzeld csak — mondják ilyenkor az asszonyok törhetetlen hazugsággal — ez unokaöcsém meglátogatott a Lidón s olyan kedvesen elszórakoztatott, hogy nem is éreztem a hiányodat, drága pucikám (ez már nem volt hazugság). Téged is sokszor tiszteltet s legközelebb ellátogat hozzánk!

A férj pedig ilyenkor belenyugszik a sorsába s örül, hogy ismét házikosztot ehet. A vendéglői koszt megfeküdte a gyomrát s az a pár kiruccanás az Efikához meg a törzsasztalhoz nem pótolhatta a csendes családi otthon nyugalmit. Most legalább lesz valaki, aki felvarrja az inggombjait.

A hazatérő fürdővendégek természetesen agyba-föbe dicsérik a nagyszerű szezont, az olcsóságot, no meg a kánikulát, amely a tenger mellett nem is olyan tűrhetetlen, mint itt „ebben a piszkos fészekben”.

Érdekes jelenség (vagy pszichopathiai tünet), hogy mindenki, aki a nyaralóból hazatér, szidja az itteni viszonyokat. Hogy mennyivel szebb volt külföldön, mennyivel „kulturáltabbak” az emberek, milyen finomak és udvariasak a rendőrök s például Franciaországban még a kocsisok is franciául beszélnek. Senki sem tetszik saját otthona s amíg azelőtt példabeszédként emlegettük, hogy „mindenütt jó, de otthon a legjobb”, most épp az ellenkezőjét hangoztatjuk.

Az idén sokan Karlsbadban nyaraltak. Ha valaki statisztikát állítana össze, bizonyára megállapítaná, hogy Karlsbad fürdővendégeinek a zömét a bácskaiak képezik. A Bácskában vannak ugyanis a legkövérebb és a legroszabb gyomru emberek. A sok zsirus étel meg a rengeteg bor következményeit ilyenkor Karlsbadban kell gyógyítani. De rengetegen voltak az idén Vrnjaccka Banyán is, amelynek csodás gyógyhatását csak most fedezték fel.

A tengeri fürdőhelyek közül a noviszádiak leginkább a horvát tengerpartot látogatták: Cirkvenicát, Kraljevicát, Szelcét, Novit és Rábot. A dalmát tengerparton nagy népszerűségnek örvendett Ráb, Split és Dubrovnik. Itt elég olcsón lehetett nyaralni, máts napi 80 dinárért teljes ellátást adtak. A szlovéniai fürdőhelyek közül elsősorban Bléd volt az a mágikus vonzóerő, amely a „haut vollee“-t összpontosította „Szlovénia gyöngye” körül. Itt is olcsón lehetett nyaralni s úgy mint a többi fürdőhelyen, itt is

rengeteg volt a külföldi vendég, elsősorban magyar, osztrák és német.

— Olcsóbban éltünk, mint idehaza — mondotta egy elkeseredett menyecske, aki sehogy sem tud beletörődni az „otthoni viszonyokba.”

Csak a férjek, akik itthon gürcöltek és küldötték szorgalmasan az Iparbank átutalásait, számolhatnának be pontosan „milyen olcsón” nyaraltak öngyógyulásuk a tengerparton.

Egyébként nem tagadható, hogy az olasz fürdőhelyeket az idén a lira magas árfolyama tette tönkre. Aki csak tehette, elkerülte a 40—50 líras olasz penziókat s a külföldiek nagy tömegekben özönlöttek el a horvát és szlovén nyaralókat, ahol félannyiért lehetett lubickolni a vízben. Csak a gazdag pestiek engedhették meg maguknak az olasz Riviera nyaralási fényűzését.

A legjobban azonban azok jártak, akik Noviszádon strandoltak. Csupa szórakozásból még a felső trikót is elfelejtették felvenni s félmeztelenül lubickoltak a hús hullámokban.

A Délbácska jövő vasárnap, szeptember 4-én közli Noviszád város összes kisebbségi választóinak névsorát.

Gazdák!

Aki több termésre törekszik, okvetlen vegye meg a világ legjobb műtrágyaszóróját.

Megtéríthető és bővebb felvilágosítással szolgál a fentaláló

FUCHS KRISTOF, gépgyár, St. Vrbas.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a Njegoševa (Andrássy) uccában volt

fehérnemű-varrodámat

ismét megnyitottam

Kamenicska ucca 5. szám

alatt, ahol vállalom mindennemű női és férfi fehérnemű és menyasszonyi kelengyék teljes elkészítését helyben és vidékre is a legszolidabb árak mellett. Kérem a tisztelt vevőim és a n. é. közönség szives pártfogását. Tisztelettel

Palásthy Ferencné

Herbst Józsa

fehérnemű varrodája Novisad, Kamenicska u. 5. sz. Tanulólanysok felvétetnek.

Krisztus kinszenvedését éli át egy leány

— A „Délbácska“ kiküldött tudósítójától —

Konnorsreuth, augusztus vége.

A waldsasseni kolostorszálló, amely a ciszterciák tulajdona, sohasem álmolta volna, hogy valaha annyi idegen, főleg külföldi fogja felkeresni, mint mostanában. Konnersreuth kicsiny, paraszti által lakott község, itt nem helyezkedhetnek el az idegenek, bár már a parasztházakban is berendezkedtek az idegenforgalomra olyannyira, hogy

a zarándokok lakásért, reggeliért, ebédért és vacsoraért négy márkát fizetnek.

Ebből látni, milyen nagyszerű „üzletet“ csinál a község Neumann Teréz esetéből. A falu bírása és papja csak arra kéri az újságírókat, hogy a világot ne csináljanak reklámmot, mert akkor még többet fognak jönni, már pedig „mi nem akarjuk ezt“. A látogatók csütörtök délután Waldsassenbe mennek tehát és onnan zarándokolnak át pénteken Konnersreuthba.

A „kolostorszálló“ éttermében hírneves tudósok, ismert teológusok, magasrangú papok ülnek az asztalok mellett és csöndesen beszélgetnek Terézről. Az én asztalomnál egy sziléziai prelátus vitatkozik egy berlini történet-tudóssal és egy königsbergi fiatal pappal, aki az okkultizmus tanulmányozására szenteli életét. A berlini historikus volt az első közülük, aki csodának ismerte el azt, amit Konnersreuthban látott, pedig még nem is volt alkalma Teréz szenvedése közben megfigyelni. Ugy ülnek itt az emberek, mintha más világból jöttek volna, mintha nem érdekelné őket mindaz, ami a világon történik, mintha a politika hullámai megtörték volna a kolostor évszázados falain. Tulvilági életről, a csoda lehetőségéről folyik a beszélgetés és főleg a Krisztus öt sebéit viselő Terézről

Sort állnak Terézék háza előtt

Péntek reggel már félöt órákor templomba hív a harangszó. A sok idegen pap misézik a dómnak is bellő, gyönyörű, ereklyékben gazdag barokk-stílusú templomban. De a hely mégsem elegendő ezért a ciszterci apácák zárdatemplomában is miséznek. Ez a kis hófehér színű apácateplom a legalkalmasabb arra, hogy az ember lelkét előkészítse a passzió-jelenetre. Orgona helyett a templomráccsal elválasztott erkélyén térdeplő ciszterci nővérek hangos latin imája kíséri a szentmisét. Reggel ötötől kilenc óráig. Három oltára van a kis templomnak. Minden félóránban más pap jelenik meg az oltárok előtt és mindegyiken más miseruha van. Szébbnél-szebb, drága, gazdagdíszű kézimunkák, szentéletű apácák művei, amelyeket gyönyörűsége nézni. Mind a két templomot állandóan megtöltik a zarándokok. Mire után megindul a nagy vándorlás Konnersreuth felé. Féltíz volt, amidőn autón Konnersreuthba értem.

A kis téren, amelyen a Neumann-ház áll, óriási embertömeg hullámozik. Egyik autó a másik után érkezik. Elegáns magánautók Karlsbadból, Marienbadból, Teplitzből, Regensburgból és még távolabbról, Csehországból nagy teherautókon érkeznek egész nagy társaságok. A teherautók padokkal vannak felszerelve. Nem valami kényelmes dolog lehet ez az utazás, de az emberek úgy segítenek magukon, ahogy tudnak, csak hogy eljuthassanak Konnersreuthba.

A stigmatizált leány emberföltötti szenvedései

Midőn a szobába értem, úgy éreztem magam, mintha egy halállal vívódó fiatal leány szobájába léptem volna. A fehér párnák közt fekvő leány fejénél egy apáca ül és jegyzet, míg egy másik az ágy lábánál áll mereven, mint márványszobor. Az első percben nem néztem az ágyra, hanem a szobában pillantottam körül. Halott csend uralkodott. Némán, lehorgasztott fővel állt az öt pap az ágy körül. Olyan rettenetes volt a látvány, amely most szemünk elé tárult, hogy csaknem elállt a szívverésünk.

A szenvedésektől és látomásoktól átszel-

A Neumann-ház kapujában rendőr gondoskodik a fegyelemről.

— Mint a háborúban és az ezt követő szomorú években a pékboltok előtt, úgy állnak a ház előtt négyes sorban az emberek. Vagy nyolcszáz-an ezren lehetnek. Férfiak és asszonyok, az egész birodalom területéről, Csehországból, sőt amerikaiak is vannak már közöttük. A hosszú sorból csak suttogás hallatszik, senki sem akarja zavarni a férféggönyvös, piros-muskátis ablakok mögött szenvedő leány nyugalomát. Csak az autók és motorkerékpárok dűbörgése és brutális túlkölése nem ismer ki-méletet. Így meg ez reggel hét órától tízen-egyig, amikor félórás szünet következik. Tízével engedik be az embereket a stigmatizált Teréz szobájába, hogy egy rövidke pillantást vehessenek a Krisztus szenvedéseit átélő leány vértől borított arcára.

Allig van vége a hosszú sornak, már újabb százak állanak a ház előtt, mintha a földből nőnének ki az emberek.

A tér közepén álló gesztenyefa alól figyelem a visszatérők arcát. Mindegyik sir, férfiak törlik könnyeket és amidőn a sorban állók érdeklődnek, hogy mit láttak, siró hangon mondják:

— Rettenetes, ezt még sem hittük volna!

Fél tizenkettőtől fél egyig csak papok mehetnek fel a stigmatizált Terézhez. Világi embert nem bocsát be a plébános és most, hogy a regensburgi püspök az apácákat kirendelte, még szigorubb ez a tilalom. Hiába igyekeztem Naben plébánosnak megmagyarázni, hogy a sajtónak elsősorban van joga megismerni a valóságot, hogy szembeszállhasson az esetleges rágalomokkal.

Egy sziléziai prelátus és egy svájci teológiai tanár mégis kieszközölte, hogy felmehettem és mint egyetlen világi ember végignézhettem az extázis legmagasabb fokát, azt a részlet a passzióknak, amelyben Krisztust keresztre feszítik.

Fél tizenkettőkor kerültem az első hatos csoporttal a házba és allig tettünk meg néhány lépcsőfokot, meg kellett állanunk. Az apácák fényképezték Terézt. Mint említettem minden mozdulatról jegyzőkönyvet vesznek fel és minden stációnál lefényképezik Terézt. Ezek a felvételek nem képek, hanem képes okmányok az egyház számára. Tizenöt percig vártunk a létrászerű lépcsőn, azután intett Teréz anyja, hogy feljöhettünk.

Teréz szobájának a padlásszerű előszobára nyíló ajtaja tárva-nyitva volt. A szobába lépve a két patyolatfehér függönyvel eltakart alacsony ablak tünt fel, amelyen a déli napban pompázó piros gerániumok kandikáltak be a szobába. A szobában jobbra és balra egy-egy barnára festett egyszerű ágy áll.

A baloldalon fekszik Teréz.

A két ablak között kis virággal és dísznövénnyel díszített házioltár foglal helyet, amely fölött az öröklámpa pirosan pislogó lángja vonja magára a belépő figyelmét. A falakon szentképek és egy egyszerű fafeszület függ. Teréz ágya felett a László szent Teréz képe és egy kis feszület látható. Az ágy lábától allig egy lépésnyire egy medence áll Teréz halacskaival. A kanárimadarak és a gerlice a pénteki napon az udvarba kerülnek, hogy ne zavarják a beteget.

lemült sápadt, kerek arc, amelyet tegnap a kertli nyugágyon láttam, mintha eltűnt volna.

A huszonkilenc éves Neumann Terézről tegnaptól-mára hetvenöt évesnek látszó, beesett arcu anyóka lett, aki most itt a szemünk előtt vivja utolsó harcát a kegyelmet nem ismerő halállal.

A fehér arcon széles vérsávok futnak végig és pedig a belső szemszögletekből le a viaszszínű arcon, a remegő száj körül, le a nyakig, ahol a hálókabát azután eltakarja őket.

A gyönyörű, nagy, tiszta gyermeki kék szemek félig be vannak hunyva, amit csak megerősítés után lehet megállapítani, mert a vér ugyyszólván teljesen beborította őket. Megolvadt fekete-piros vér jelzi a szemek helyét, amint ezt régi flamand Krisztus-fejekben látni.

Teréz nem fekszik, se nem ül ágyában, hanem olyan helyzetben van, amely leginkább a lebegésnek felel meg. Derékig vastag takaró borítja testét, de látni, hogy legfeljebb térdtől lefelé támaszkodik Teréz az ágyra. A hófehér párnák és a felső test között vagy negyedméter a távolság. A fehér kendővel apácaszerűen bekötött fej hátradől úgy, hogy a vértől borított szemek az égfelé merednek. Két karja mereven ki van nyújtva, mint a kisgyermeké, ha anyjuk felé akarnak sietni. A kezekről eltűnt a csipkekesztyű, úgyhogy

a stigmák szabadon láthatók a szinte diltátszó kezeken,

amelyeknek ujjal szét vannak meresztve. A száj allig észrevehetően van nyitva, csak az alsó fogsor látszik ki némileg. Az ember szive összeszorul erre a látványra! Hát lehetséges az, hogy ugyanaz a teremtés, akit tegnap mosolyogni, járni láttam, most valóságos földöntúli állapotban lebeg előttünk s hogy ugyanazok a szemek, amelyeknek szépségében gyönyörködtem, most vértócsák? Az egész arcból allig látni mást, mint ezeket a fekete vértócsákat és az orr mentén lefutó széles vérsávokat. A kinyújtott karok, mintha meg volnának merevedve. A test ide-oda lebeg, előre-hátra.

Krisztust leültetik a földönfekvő keresztfára és odakötik két kezét a kereszthez. Ezt látja Teréz és ezért nyújtja ki a karját.

Hozzá akar sietni, de nem tud. A véres arc eltorzul. Olyan rettenetes fájdalom rajzolódik a lebegő leány viaszszárga véres arcára, hogy mindnyájunkat elfog a sírás. Ezt a fájdalmas arcot, amelynek sápadt, vértelen ajkai most remegnek, képtelenség szavakkal leírni és nincs az a festő, aki képes volna ezt a képet csak megközelítően is megörökíteni.

Krisztus jobbkezeit a kereszthez szögezik...

Teréz majd megőrül fájdalomában. Két kitért karját összehuzza, kezelt összekulcsolja, mintha rimánkodnék, hogy könnyörüljenek meg Jézuson.

Ahogy a kezét összekulcsolja, még jobban eltorzul az arca, allig hallható hang tör magának utat a remegő ajkakon át.

Teréz szive fölött megjelenik a stigma...

Hirtelen megszólalt a déli harangszó. Sirva álltunk az ágy előtt és imádkoztunk, de Teréz nem vett tudomást a harangszóról, ő most távol van innen, ott szenved a Kálváriahegyen és nézi Krisztus kinszenvedését. Krisztus balkezeit akarják most a keresztre szögezni, de valami akadály jött közbe. A kar nem éri el a lyukat, amelyet a szeg számára furtak. Az egyik katona a Megváltó mellére térdel, hogy a test el ne mozdulhasson, míg egy másik a balkart rángatja. Végül sikerül a balkezet is a keresztre szögezni. Az erős kalapácsütések, amelyekkel a kezeket a keresztre szögezik, borzalmas fájdalmat okoznak Teréznek.

Fájdalmában a szívéhez kap és most látjuk a szív fölött levő stigmát.

Fehér gézkötés van a seb felett, de a kötésen átszivárog a vér. Pár pillanat alatt teljesen véres lesz a kötés. Az apáca leszedi és friss fehér kendőt borít a sebre, de néhány pillanat múlva újra véres a kendő. A vonagló test, a remegő ajkak, a széttáguló orrcimpák, az eltorzuló arc lehetetlenné teszi a további ittmaradást.

Nem bírjuk tovább, még egy utolsó szempillantást vetünk Terézre. Naben plébános halkán suttogja:

— Most mozdítja meg a Megváltó töviskoszorúzott fejét és húzza össze testét fíjdalmában.

A vérrrel borított szemekből friss vér buggyan ki. Sűrű karminpiros vércseppek gurulnak végig a véres arcon, míg a széles szemszögében ezüstös színű könny csillog.

Amint Krisztus megmozdítja a je-

jét, vérrózsák keletkeznek Teréz Jehér főkötőjén.

A fején köröskörül olyan nagy vérrózsák, mint a régi ezüst ötkoronások.

Mindannyan éreztük, hogy összeroskadunk, ha még tovább nézzük ezt a rettenetes kinszenvedést, Krisztus szenvedésének pontos átélését.

A magyar kereskedelmi miniszter nyilatkozik a jugoszláv-magyar tarifális szerződésről

Budapestről jelentik: Hermann Miksa kereskedelmi miniszter monosbéri kastélyában fogadta az egyik budapesti lap munkatársát és kijelentette, hogy a magyar tengeri hajózás kérdése komoly tanulmányozás alatt áll. A tarifális szerződések tárgyalásait Jugoszláviával azonnal megkezdik, míhelyt Jugoszlávia részéről komoly szándék mutatkozik erre vonatkozólag és ha látják, hogy Jugoszlávia leküzd

ellenszenvét a fiumei kikötővel szemben. A kereskedelmi miniszter azután kijelentette, hogy a villamoscentrálé ügyét a kormány az alkotmányosság szabályai szerint fogja letárgyalni. A minisztert svájci tapasztalatai erősítették meg abban, hogy a villamosítást végre kell hajtani és a svájci kisvárosok mintájára, meg kell teremteni Magyarországon is, a kisvárosok kulturáját.

Tatics Pavle ellen megszüntette az eljárást a felelősségi bíróság és azonnal szabadlábra helyezte

A noviszádi rendőrség ez év június 21-én őrizetbe vette Tatics Pavlet a vojvodinal szocialisták vezérét és még aznap délelőtt átadta az ügyészségnek. A vizsgálóbíró június 23-án elrendelte a vizsgálati fogságot Tatics Pavle ellen, aki azonban felfolyamodással élt a vizsgálóbíró végzése ellen.

A felelősségi bíróság tegnap foglalkozott Tatics Pavle felfolyamodásával és annak egész terjedelmében helyt adott. A felelősségi bíróság

megszüntetett minden további eljárást Tatics Pavle ellen és

elrendelte azonnali szabadlábra helyezését.

Tatics Pavle ennek következtében még a tegnapi nap folyamán elhagyta a noviszádi fogságot.

Tatics Pavle pártíveit, már letartóztatása alkalmával azt mondták, hogy politikai ellenfelei akarják tönkretenni és ezért indítottak hajszát ellene Tatics Pavle azonban bizonyosra vette, hogy ebből a csunya hajszából teljesen tisztán fog kikerülni. A felelősségi bíróság határozata, most teljes elégtételt szolgáltatott Tatics Pavlenak.

Még nem hozták nyilvánosságra Benes csehszlovák külügyminiszter választását Rothermere második táviratára

Prágából jelentik: Benes csehszlovák külügyminiszter 5 pontból álló választást küldött Rothermere lord legutóbbi táviratára, amelynek teljes szövegét csak akkor teszik közzé, ha a lord kézhez vette a táviratot. A Prager Presse

közlése szerint, Benes távirata a következőképpen végződik: Nem akarok és nem fogok semmiféle közlekedést keresni a mai Magyarországgal azon az áron, hogy területet engedjünk át és megsértsük a békeszerződést.

Sömeggyilkossággal vádolnak egy csepeli munkást, aki meggyilkolta és elásta barátját és az asszony csábítóját

Budapestről jelentik: Mintegy tizenöt nappal ezelőtt megjelent a kiskőrösi rendőrségen Fülel Sándorné kofaasszony és előadta, hogy gyanúja szerint Kurucz György csepelel tőlténygyári munkás meggyilkolta a vele vadházasságban élő Kiss Zsuzsanna kofaasszonyt és Karikó Pál munkást, aki Kiss Zsuzsannával viszonyt folytatott. A bejelentésről a kiskőrösi rendőrség értesítést küldött a budapesti főkapitányságra, ahol széleskörű nyomozás indult meg a gyilkosság ügyének felderítésére.

A nyomozás tegnapelőtt, a késő esti órákban szenzációs eredményre vezetett. A detektívek letartóztatták Kurucz György tőlténygyári munkást, aki rövid vallatás után beismerte, hogy július 17-én baltacsapásokkal meggyilkolta Kiss Zsuzsannát és Karikó Pált, majd a két holttestet elásta a ház udvarán. Elmondotta, hogy már rég gyanút fogott az albérlőjére, mert észrevette, hogy bizalmas viszony fejlődött ki közte és Kiss Zsuzsanna között. A gyilkosság éjszakáján álmából felriadva rajtakapta a vele vadházasságban élő Kiss Zsuzsannát, hogy a velük egy szobában lakó Karikó Pállal csókolózik. Nagy felindulásában baltát ragadott és néhány baltacsapással előbb Karikót, majd Kiss Zsuzsannát agyonujtotta. A detektívek kérésére Kurucz megmutatta a helyet, ahol a két holttestet elásta, sőt maga is segítkezett a holttestek kiásásában. Azután, mintha misem történt volna leült a kiásott holttestek mellé, vacsorázni kezdett és elmondotta a detektíveknek a gyilkosság részleteit.

Vallomása során az a gyanu merült fel, hogy az asszony még élt, amikor Kurucz elföldelte, mert a ráért fejsze-csapás nem végzett vele. Ezért elrendelték a holttestek felboncolását, hogy a halál bekövetkezésének pontos körülményeit megállapítsák. A rendőrség bizonyosra veszi, hogy a gyilkos új szeretője Steckinger Erzsébet is tudott róla és segített a nyomok eltüntetésében. Steckinger Erzsébet eleinte tagadott, később azonban beismerte, hogy kimosta a véres ruhákat, de azt állítja, hogy nem tudta mitől lettek véresek a ruhák. Kurucz újabb kihallgatása során újból enni kért és amikor kérését teljesítették, állati nyugalommal habzsolta fel az eléje tett ételeket.

Az esti órákig a detektívek mintegy 41 bejelentőlapot szedtek össze azokról a nőkről, akik Kurucz Györgygel együttéltek, részben pedig albérlői voltak. Ezek közül a nők közül, még egyet sem sikerült előállítani és így feltehető, hogy

Kurucznak nemcsak két emberélet szára a lelkén, hanem több ilyen gyilkosságot követett el.

A detektívek kinyomozták, hogy a gyilkosságot követő hajnalon Steckinger Erzsébet megjelent Kurucz György vityilójában, a meggyilkolt Kiss Zsuzsanna ruhájába öltözött és ő mosta fel a vért a padlóról. Kurucz Györgyöt és Steckinger Erzsébetet átszállították a pestvidéki ügyészség fogházába.

Egy cigánykaravánt kísérték tegnap Noviszádra, amely négy majommal és 64 kiló ércpénzzel kalandozza be a Vajdaságot

Ötezer rubelt és 1200 dinár készpénzt találtak náluk, amit állítólag a táncoló majmokkal összekoldultak

Cifra társaság gyűlt össze tegnap délelőtt a noviszádi városháza előtt, egy pasicsevői cigánykaraván, amelyet csendőrök fedezete alatt kísérték Noviszádra. Két rongyos, sovány gebéktől buzóit kocsiiban a karaván 24 tagja és tőmérdek cigányurdé pislogott kíváncsian a városháza felé s csakhamar rengeteg kíváncsi ember gyűlt össze a rozoga szekerek előtt. A sátorok homályából csakhamar előbújt négy táncoló majom is, amelyek a karaván „életfenntartását” biztosítják. Ezeket táncoltatják a cigányok s rengeteg pénzt koldulnak össze.

A cigánykaravánt a városháza udvarába terelték s megmotozták a szekereket, amelyekben nem kevesebb, mint 64 kiló ércpénzt találtak, különféle nagyságu fazekakban elrejtve. A cigányok zsebeiből azonkívül 5000 rubel és 1200 dinár készpénz került elő.

„A cigányok megmentése” érdekében egy ügyvéd is közbelépett, de amikor a honoráriumra került volna a sor, a cigányok a kért 200 dinár tiszteletdíj helyett csak tíz dinárral akarták honorálni az ügyvéd fáradságát. Emlatt parázs veszekedést áradt, amelynek Rakics Radenkó főkapitányhelyettes vetett véget, aki a társaságot Petrovaradinba toloncoltatta. A karaván nagy örömmel fogadta a kellemes hírt, mert attól féltek, hogy a rendőrség cellájában kell bűnhődniük azért, mert engedély nélkül koldultak a Vajdaság területén.

Speciális optikai szaküzletem

olcsó beszerzési forrását nyújtja az optika — szemüvegek, távcsövek, foto apparátusok, üveg mérőeszközök — minden ágában.

Diplomás látzerész Benedek György
Novisad, Kr. Aleksandra ul. 13.

Óriási vihar dühöngött az Atlanti-óceánon

Newyorkból jelentik: A tegnap ideérkezett oceánjáró gőzösök utasainak és legénységének elbeszélése szerint, átkelésük alkalmával, szokatlanul nagy vihar uralkodott a tengeren. A vihar, amely óriási sebességgel száguldott, ötven láb magasságra tornyosította a hullámokat, amelyek átszaptak a hajókon és dióhéjként ide-oda dobálta a gőzöskéket. Különösen kalandos utazásban volt része a Marta Washington gőzösnek, amely 617 utassal haladt a Földközi-tengeren és egy napos késéssel érkezett meg Newyorkba. A hajó kedden éjjel orkánba került, mely a későbbi napokban erősödött. A hajón nagy riadalom és izgalom támadt. A fedélközi utasok a sírásban kerestek menedéket és a női utasok közül többen hisztériás rohamokat kaptak. Többen megsebesültek, akiket orvosi kezelés alá kellett venni. A hullámok ereje letépte a hajó rádióantennáját, de a legénységnek a vihar ellenére sikerült a rádiókészüléket ismét üzemképes állapotba helyezni.

Jön!

Jön!

Schlesinger Willy

a népszerű bécsi komikus elismert artistanők felléptével szeptember 1-től kezdve esténként 10 órakor a

New-York tabarinban, Pašičeva ul. 23. sz.
Szabad bemenet - Ritmó italok - Figyelmes kiszolgálás

HIREK

1927. Augusztus 28. Vasárnap.

Római katolikus: *Agoston*. Protestáns: *Agoston*. Gör. keleti: (*Augusztus 15.*) *Nagy Boldogasszony*. A nap kel 5 óra 6 perckor, nyugszik 6 óra 20 perckor. A hold kel 6 óra 1 perckor, nyugszik 7 óra 47 perckor.

Időjárás: (A petrovaradmi katonai meteorológiailag állomás jelentése.) Az ország északi részén eső volt. A hőmérséklet átlag 5 fokkal csökkent. Az országban továbbra is változókéony idő várható. Az egész országban borús idő lesz, helyenként különösen délen, esővel. A hőmérséklet tovább csökken. Noviszádon erősödő északnyugati szél mellett, borult idő lesz, kevés esővel. A hőmérséklet minimuma 10 C°, maximuma 20 C°.

A Magyar Párt noviszádi szervezete, szerdán, augusztus 31-én este 8 órakor pártértekezletet tart az Arany Hordóban, dr. Király Károly listavezető és a pártközpont kiküldöttjeinek jelenlétében.

Pénteken szept. 2-án este 8 órakor pártértekezlet az Arany János uccai Szatmáry vendéglőben dr. Király Károly részvételével.

— A női Mária Kongregáció e hó 29-én, hétfőn délután fél hat órakor gyűlést tart. Az előjáróság.

— **Dr. Sijak Gavra** visszatért szabadságáról. Dr. Sijak Gavra pénzügyigazgatósági titkár többhetes szabadságáról visszatért s újból elfoglalta hivatalát. Sijak dr. szeptember 14-től kezdve ismét átveszi a III. kereseti adó kivétel bizottság elnöki tisztét, amelyet eddig is nagy szakértelemmel látott el.

— **Beiratkozás a női inasiskolába.** A női iparostanonc iskolába a beiratkozás szeptember 1, 2, 3 és 5-én lesz délután 5—7 óra között a Miletics Szevetozár (Buza-tér) elemi iskola I. emeletén. Az igazgatóság felhívja a munkaadókat, hogy irassák be tanoncalkat.

— **A vojvodinai vadász-szövetség közgyűlése.** A vojvodinai és szerémi vadász-egyesületek szövetsége, közgyűlésén a következő tisztikart választotta meg: Elnök: Lákics Jován noviszádi polgármesterhelyettes, I. al-elnök dr. Vlahovics Milos Sztárl Becse, II. al-elnök Jankovics Nikola Sztara Pazova, titkárok Gájin Gyorgye és Tutorov Miladin, pénztáros Decsanszki Pera. A közgyűlésen elhatározták, hogy egy nagy fácánost fognak létesíteni Noviszádon, amelyen az összes vojvodinai és szerémi vadászegyletek részére fácánokat tenyésztenek.

— **A választási előkészületek miatt szeptember 14-ig senkit sem lehet törvény elé idézni.** A nemzetgyűlési képviselők választásáról szóló törvény 3-ik szakasza értelmében a tegnapi naptól kezdve senkit sem szabad törvény elé idézni, sem mint tanút kihallgatni, vagy bármilyen ügyben a hatóság elé idézni. Ugyancsak tegnap óta szünetelnek a III. oszt. kereseti adó kivétel bizottság tárgyalásai. A tárgyalási szünet szeptember 14-ig tart.

— **Elfogott krumpoli tolvajok.** Bogojvac Gyura kulai rendőrvetőnek két veszedelemes tolvajt sikerült abban a pillanatban tartóztatni, amikor azok két zsák burgonyát akartak elemelni Fárbs Pál földjéről. A két nevezetes alakot Henni Jóskát és Mernyák Pált átadták a bíróságnak.

— **Lugkőldatot ivott.** Rajkov Darinka 23 éves háztartásbeli nő Szevetiszavsza ucca 23 számú lakásán lugkőldatot ivott. Súlyos belső sérüléssel a kórházba szállították. Állapota reménytelen. A rendőrség megállapította, hogy tettét gyógyíthatatlan idegbaja miatt követte el.

— **Elengedik a földadó kétharmad-részt azoknak, akik elemi károkat szenvedtek.** A tartományi pénzügyi igazgatóság által kiküldött elemi kár felvételét eszközöző bizottság tegnap járta be a város határában levő komlókerteket és kukoricaföldeket. A bizottság elnöke Szvirác Jován, a tartományi pénzügyi igazgatóság kataszteri ügyosztályának főnöke, a kár megállapításoknál a város részéről Kiss Gyula adóügyi tanácsnok h. vesz részt. A bizottság megállapította, hogy a károsultaknak a földadó kétharmad része elengedhető. A pénzügyigazgatóság kataszteri ügyosztálya egyébként túl van terhelve munkával, mert az egész Vojvodinából állandóan érkeznek jelentések, hogy a tartós szárazság nagymérvű elemi kárt okozott a kukorica földekben és komlókertekben.

— **Bedől a ház.** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történhetett volna a napokban Kulán. Krämer Márton házának üzletfelőli része teljesen ledől és magával rántotta az Uránia-mozi főbejáratát, amely szintén beomlott. A szerencsétlenség pillanatában senki sem tartózkodott a közelben, mert ha ez történetesen akkor történik, amikor a mozból jönnek ki emberhalállal végződött volna.

— **Ugray Lajos** nyug. polg. isk. tanár hegedű és zongora tanítást vállal, Lakása Petra Zrinjskog ul. 27.

Az állami osztálysorsjegyek
főelárusítóhelye
PAPP GYÖRGY
"MERKUR" Bank- és Váltóüzlet
Novisad, Kralja Petra 29.
Külföldre utazóknak valóták minden
mennyiségben.

— **Titokzatos ügyben nyomoz a noviszádi rendőrség.** A noviszádi rendőrséghez feljelentés érkezett, hogy Maletin Kója munkásasszony a Bela Nyuva 27. sz. lakásán megfojtotta újszülött csecsemőjét. A rendőrség részéről Vilovác Milán rendőrkapitány és Klucka György dr. városi tisztiorvos szállt ki a helyszínre, ahol az asszony ágya előtt vérfoltokat, az ágyban elrejtve pedig egy újszülött csecsemő hulláját találta. Maletin Kaja tagadja, hogy megfojtotta volna a csecsemőt s azt állítja, hogy szülés közben a földre esett s koponyatörést szenvedett. Miután azonban a gyermekem semmiféle sérülés nyoma nem látszik, a rendőrség valószínűnek tartja, hogy az asszony megfojtotta újszülött gyermekét. A csecsemő hulláját a kórház hullakamrájába szállították, ahol felboncolják, a titokzatos ügyben pedig megindult az eljárás annak megállapítására, milyen körülmények folytán halt meg a gyermek. Az asszonyt egyelőre házi-örizetben tartják.

— **Dr. Tapavica György** ügyvéd (Novisad, Miletičeva, azelőtt Kenyér ucca) 10. I. em. külföldi utjáról visszatért és a jogkereső közönség rendelkezésére áll.

— **Csak a jövőhét során kerül megoldásra a magyarországi vasas-sztrájk ügye.** Budapestről jelentik: A tegnapi munkás főbizalmi-értekezlet nem hozott változást a vasas-sztrájk ügyében. A tárgyalásokat a következő napokban folytatják, úgy hogy csak a jövő hét közepére várható, az egyes csoportok megegyezése és a sztrájk megszűnése.

— **Iskolai beiratások előtt harisnyát és kötött mellényt jól és olcsón beszerezhet a "Harisnyakirálynál" Klein Jenő üzleteiben Noviszádon, Vel. Becskerek és Szentá.**

— **Súlyos pusztítást okozott a föld-rengés Formosa szigetén.** Tokióból jelentik: Hivatalosan közlik, hogy a Taynon mellett földrengés alkalmával Formosa szigetén, aug. 15-én 11 ember életét veszítette, 50 megsebesült, 700 ház és 200 üzlet és áruház összedől.

— **Féltékenységből meggyilkolta a falu legszebb lányát.** Pozsonyból jelentik: Verebély község legszebb leánya vasárnap elűnt a faluból. Vanya Annus után a csendőrség nyomozni kezdett és tegnap megtalálták a leány holttestét, a falu szélén egy bokor alatt. A gyilkos kézrekerítésére megindult nyomozásban egy rendőrkutya is résztvett, körülszaglásza a leány holttestét, majd a csendőrök egy Buda József nevű fiatal béreslegényhez vezette. A csendőrök vallatásra fogták a béreslegényt, aki eleinte tagadott és zavaros válaszokat adott, később azonban bevallotta, hogy ő gyilkolta meg a leányt, mert féltékeny volt rá. A gyilkost bekísérték a pozsonyi ügyészség fogházába, ott azonban egy örízetlen pillanatban felakasztotta magát.

Megnyílt az Ernst-féle

bonbon- és közkedvelt cukorka- és csokoládé-üzlet, Kralja Petra 19.

— **Nagy vihar pusztított Skócia partvidékén.** Halifaxból jelentik: Az elmúlt napokban óriási vihar dühöngött Skócia partvidékén. A vihar következtében 2 gőzös, 23 vitorlás és több kisebb hajó szenvedett hajótörést. A viharban kilenc ember pusztult el. A kárt egy millió dollárra becsülik.

— **Dr. Čirić Miloš** tudósspecialista, rendel: 10—12, 5—6. Pašičeva ul. 6.

— **Államcsinyre készültek a fascisták Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: A fascisták ellen folyamatban levő nyomozás során megállapították, hogy államcsinyre készültek a cseh fascista szervezetek. A rendőrség készenléletet rendelt el, mert a fascisták is készenlétre hívták fel a szervezet tagjait. Állítólag aktív szolgálatban álló, magasrangú katonatisztek egész sora vett részt a szervezkedésben. Ezek ellen a kormány fegyelmi eljárást indít.

— **Gumi fűzők és haskötőkben nagy választék Barth L. fűzőtermében** Zrinyl Péter-utca 17. (Fűzők mérték szerint).

— **A nagy köd idézte elő a japán hadgyakorlaton történt szerencsétlenséget.** Tokióból jelentik: A tengerészeti hatóságok megállapították, hogy a flottagyakorlaton történt szerencsétlenséget a sűrű köd idézte elő. A baleset következtében mint ismeretes, a Varabi torpedóromboló elsüllyedt, az Ashi torpedóromboló és a Jinev cirkáló megrongálódott. A legutolsó megállapítás szerint, összesen 119 ember, köztük 11 tiszt fulladt a tengerbe.

Nyakkendő

óriási választékban hihetetlen olcsó árakon BRACÁ SCHÖNBERGER-nél, Novisad, Jevrejska ulica 6.

— **Ujfundlandból Londonba repül két amerikai pilóta.** Harbour Graceból (Ujfundlandból) jelentik, hogy Brocks és Schlee repülő, a "Detroit büszkesége" nevű repülőgépen Old Orcharból jövet ideérkeztek. Valószínű holnap kora reggel indulnak tovább London felé.

— **Emberrablást folytat a "vörös szindikátus" Mexikóban.** Washingtonból jelentik: Hivatalos megállapítás szerint, Guadalarajara mellett, a Ampora bányának 11 angol és 18 amerikai alkalmazottját, a "vörös szindikátus" tagjai magukkal hurcolták. Az amerikai ügyvivő felkérte a mexikói kormányt, hogy intézkedjék az alkalmazottak védelme érdekében.

— **Önéletrajtot és politikai végrendeletet hagyott hátra, az elhunyt Zaglul basa.** Kairóból jelentik: A lapok közlése szerint, Zaglul basa az egyiptomi nacionalisták vezére hátrahagyott iratai között egy önéletrajtot is találtak. Zaglul még életében úgy rendelkezett, hogy ezt az önéletrajtot, halála után adják ki. Ezenkívül politikai hívei számára, politikai végrendeletet is készített Zaglul basa.

Confetti, szer-pentin csata!

Nagy kerti népmulatság

Amerikai
börtön!

lesz 28-án, vasárnap este a Darányi-telepi "CSOKOTTA" vendéglő kellemes kerthelyiségében. Elsőrendű vonózenekar és kitűnő hideg italokról és ételekről gondoskodva. Tánc reggelig. — Szíves látogatást kér: HERBST PÉTER vendéglős, III. csoport 233. (A zombori vasutvonalától balra.)

— Óriási területen égnek az erdők Franciaországban. Párisból jelentik: Messze területen, Seillanstól egészen St. Paulig égnek az erdők. Kétségtelen, hogy a pusztulást gyújtogató kezek okozták. A touloni helyőrség csapatokat küldött ki a veszedelem színhelyére, mert a lángok sok falut bekerítettek.

— Épületüvegezt vállal, olcsó áron Andrija Bogya, Vojvoda Šuplika ucca 5.

— A Gabelsberger gyors és gépiróiskolában (Petra Zrinjskog ucca 12.) a beiratkozás szeptember 1-től 5-ig tart. Ugyanott szerb, német és magyar helyesírási tanfolyam.

Megérkeztek a legújabb formájú Bor-salino, Lincoln, Habig kemény és puhakalapok Fuchs férfitáncosnője-nél (a kath. hitközség épületében.)

— Megvalósuláshoz közeledik, a Duna-Tisza csatorna kiépítésének ügye. Budapestről jelentik: A Duna-Tisza csatorna terveit négytagú bizottságnak adták ki, amely hosszú hónapokig tartó tanulmányozás után elkészült jelentésével. A bizottság hirszerint, az eredeti tervvel ellentétben azt a tervet vetette fel, hogy Szolnokig építsék ki a csatornát. Ezt azzal indokolják, hogy Szolnok irányában harminc kilométerrel rövidebb területen építhető meg a csatorna, mintha Csongrádig építenék.

— N. Nemessányi Nelly zongora órákat ad Petra Zrinjskog ucca 29. szám alatti lakásán.

— Változékony, hűvös időt várnak Magyarországon. Budapestről jelentik: Az országban az utóbbi 24 órában változékony, esős és szeles volt az idő. A Dunántul nyugati részelt kivéve, majdnem mindenütt esett az eső. Az eső mennyisége a Duna-Tisza között meghaladta a 10 millimétert. A hőmérséklet nyugat felől tovább süllyed. Egyenlőre változékony, hűvös idő várható, sokhelyütt esővel, később javulás várható.

Akkumulátor telepeket

mosót, hamut, öreg vörös rezet, sárga rezet, cinkeket minden mennyiségben vesz a „CALIN” k. d. 2568-2 Zagreb, Mandaličina 1. 1-4

— Szezon nyitás az „Apollo” moziban. Az „Apollo” mozi rt. elsőrendű, művészi kvalitás szempontjából is kifogástalan műsort állított össze az új idényre, amely szeptember 2-án kezdődik. Még soha nem látott attrakciók sorozata fogja szórakoztatni a közönséget s így bátran mondható, hogy az „Apollo” mozi fennállása óta ilyen nagyszabású műsor még nem pergett le Noviszádon. Dacára annak, hogy az ideál filmekért 278 000 dinárral többet fizet a vállalat, mint tavaly, a világ összprodukciónál mégis a legjavát válogatta ki úgy, hogy az idén az összes világhírű filmvállalatok leg-híresebb termékeit kerülnek bemutatásra.

— Az a célunk — mondotta Szikla igazgató munkatársunknak —, hogy dacára az óriási terheknek a legjobbat nyújtsuk a közönségnek.

Az új szezon szeptember 2-án kezdődik Schnitzler Artur világhírű regényének a „Liebelei” filmváltozásával, amelyben a kitűnő Evelyn Holt, Vivian Gibson, Henry Stuart és Louis Lerch játszik a főszerepeket. Ugyanakkor mutatkozik be a közönségnek az újonnan szerződött kilenc tagú bécsi zenekar is.

Az „Odeon” szeptember 17-én nyitja meg kapuit, ugyancsak egy pompás viglitékkel.

Teljes ellátásra diákok

felvétetnek. Pandurovics Julka, Bana Jelačićeva 4.

— Kinevezések a hódvári polgáriiskolához. Hódvárról jelentik: A közoktatásügyi miniszter Saranovics Jarost, Velimirovics Kubát és Lilics Ránkót, a hódvári polgári iskolához tanári minőségben kinevezte.

ISKOLATÁSKA

jó és olcsó, csakis az elismert szakembernél,

F. DIETRICH, NOVISAD

(Kath. templomépület.) Fiók: NOVIVRBAS.

Pribicsevics annyi jogot akar adni a kisebbségeknek, amennyit a régi monarchiában élveztek a szerbek

Overbászról jelentik: Pribicsevics Szvetozár tegnap két óras beszédben támadta a kormányt és a Radics pártot.

A Vajdaság az állam fejős tehene, amelyet mindenki fej, de senki sem etet

Sohasem volt ellensége a kisebbségeknek, de azt akarja, hogy a kisebbségek, a nagy és erős pártokba tömörüljenek: a radikálisok Korosecbe, a liberálisok Pribicsevicsbe, a konzervatívok a radikális pártba.

Nem vagyok ellensége annak, — mondotta — hogy a kisebbségek megkapják ugyanazokat a jogokat, amit a monarchiában a szerbek élveztek és amit a mai szerb kisebbségek is megkaptak Magyarországon,

de a kisebbségeknek meg kell szakítani minden összeköttetést a külfölddel. Nekünk — mondotta további fejtegetése során — jogunkban állana államellenes cselekedetnek nyilvánítani azt is, hogy néhány magyar, vagy német összeáll beszélgetni az uccasarkon. A német Kulturbundot azért oszlatta fel, mert a német párt, a Radicspárti mandátumok igazo-

lása során, bebizonyította államellenes voltát. A Vajdaság mai adórendszerének megváltoztatására ő annakidején javaslatot tett, de indítványát leszavazták többek között a vajdasági radikális képviselők is, akiket pedig a Vajdaság küldött a parlamentbe.

Hibáztatja a mai kormányrendszert, amely lehetővé teszi, hogy analfabéta arnauta is községi bíró lehessen, míg a Vajdaságban dísznőpásztor is csak akkor lehet valaki, ha radikális. Vukicsevics miniszterelnöknek azt izeni, hogy a radikális kormány csupa köpönyegforgatóból áll, akiket Pasics gallérjuknál fogva dobott ki a pártból.

Fulmináns beszédét igen érdekes figyelemzettel zárta be.

A politikkában nincs mordi

— mondotta — az ígéretek csak kortesfogások, amelyek betartását egy politikus sem tartja erkölcsi kötelességének.

En magam is hány ígéretet írtam alá, de azután a papirkosárba dobtam őket.

Pribicsevics érdekes önvallomását, a mintegy 250 főnyi hallgatóság nagy derűséggel és elismerő tapsal igazolta.

Ma is vidéken mérkőznek a noviszádi futballcsapatok

Ma délután ismét üresek maradnak a noviszádi futballpályák, mert az egyesületek ugylátszik még most sem tartják szükségesnek, hogy komoly előkészületeket tegyenek a közelgő bajnoki kampányra. A csapatok javarésze vidéken szerepel ugyan, de ezek a vidéki mérkőzések nem jelentenek komoly és alapos tréninget.

A mai mérkőzések közül kétségtelenül legjelentősebb a Juda Makkabi találkozója a sabáci Sribljával. A mérkőzést Sabácon játszik le és ez a körülmény hatalmas hendikeppet jelent a noviszádi kekkfehéreknek, de ha kijátszik teljes tudásukat, talán még saját hazájukban is legyőzhetik sabáci ellenfelüket.

A NAK Szubotican mérkőzik a Bácska hirszerint nagy játékerőt képviselő reorganizált összeállítású csapatával. Itt szubotical győzelemre van kilátás. A Postások Temerinben mérkőznek és gyenge formájukból ítélve, valószínűleg vereséget szenvednek a TTC-től.

Idehaza a Vénusz játszik tréningmérkőzést a Postások itthonmaradt garnitúrájával, míg a NAK I. b) csapata az OSKV kombináltjával játszik délelőtt 9 óras kezdettel.

*

A Radnicski felebbezéssel él felfüggesztése miatt A noviszádi munkáscsapat a kéthónapos felfüggesztését kimondó ítélet ellen felebbezést nyújt be. Panaszát arra alapítja, hogy nem az alszövetség választmánya, hanem az intézőbizottság róttta ki a büntetést, továbbá, hogy az ítéletet anélkül hozták meg, hogy az egyesületet, mint olyat kihallgatták volna. Ezt az utóbbi indokolást helyesnek találjuk, de úgy gondoljuk, hogy csak nyomdatördelési hiba folytán kerülhetett a hivatalos lapba az, hogy a büntetést az intézőbizottság szabta ki, hiszen az intézőbizottság egyetek fegyelmi ügyekben sohasem ítélkezhet.

Felkéretnek a következő NAK játékosok, hogy ma délelőtt fél 9 órára a pályán megjelenjenek: Babin, Paul, Zahoray, Hlegel, Radoszavljevics II, Lemler, Fodor, Istók, Schelb, Vojnovics, Német P., Haller I, Fekete. A szubotical Bácska elleni mérkőzésre kijelölt játékosok: Mucsi, Platz, Róka, Matakovics, Blksics, Heterle, Rozsics, Alexi, Németh F., Jubász Spiller, Schubert, Schäffer tartoznak háromnegyed kilenc órákor a pályaudvaron a csapatvezetőnél jelentkezni.

A Postás AK az alábbi összeállításban mérkőzik ma Temerinben: Huszár, Alexi, Rogics, Demmer, Novacsek, Sili, Buray, Petrovics, Kiss, Gregec, Folkmann. Indulás délután 2 órakor a főpostától. — László tréner.

A Vénusz SC intézője felkéri az első csapat összes játékosait, hogy ma reggel 8 órára, a Postások elleni mérkőzésre a pályán okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

Zsak I. Radnicski I. b) tréning mérkőzés lesz ma d. e. 9 órakor a Karadjordje sporttelepen. A Radnicski I. b) következő játékosainak megjelenését kérem. Blummenreder, Sebők, Szakács, Bauer, Ferenci, Kurtz, Francuski, Kuzlics, Heszko, Georgijević, Weiss I. Mandic II., Lauterer. Sportkapitány.

Achilles hírek. F. hó 29-én (hétfőn) este 8 órakor az egyleti helyiségben rendes taggyűlés, felhívom az összes tagokat és különösen a versenyzőket, hogy okvetlenül jelenjenek. Titkár.

Értesítem az összes tagokat, hogy a tagdíj befizetés a szolgáló kívül, Milan Tj. Jovanović elnökségében Laza Kostića ucca 31. is elintézhető. Pénztárnok.

Felhívom mindazokat a versenyzőket akiknél dress vagy nadrág van, hogy azt hét-főig okvetlenül szolgáltatassák be a háznagnak. Titkár.

A „Tesla” Kerékpár Kör St. Becsej. 1927. szeptember hó 4-én d. u. fél 3 órai kezdettel nagyszabású országúti kerékpár versenyt rendez, amelyen résztvesznek a vajdaság, összes legjobb versenyzői.

WAC (Bécs)-Jugoszlávia 3:3 (1:1). Beogradban játszották le a mérkőzést és a Jugoszlávia jó játékaival a hízegő eredményt teljes mértékben kiérdemelte.

Négy első díjat nyertek a magyarok a római egyetemi uszóversenyeken. Rómából jelentik: Az egyetemi uszóbajnokságok mai eredményel a következők:

4x50 méteres stafétauszás első Magyarország, második Olaszország. Olaszország óvát jelentett be, ezt azonban délután visszavonta és így a világbajnoki címet a magyar csapatnak ítéltek meg.

100 méteres hátuszás: 1. Ornero (Olaszország) 1 p. 188 mp. (új olasz rekord), 2. Bitskey (Magyarország) 1 p. 189 mp., 3. Nasau (Ausztria).

200 méteres melluszás: 1. Hegedűs (Magyarország) 3 p. 11 mp., 2. Manzoni (Olaszország) 3 p. 11³/₅ mp. (új olasz rekord), 3. Wagner (Magyarország).

Műugrás, 1-3 méteres trambulínról: 1. Billi (Ausztria) 178.38 pont, 2. Kisfaludy (Magyarország) 174.50 pont, 3. Mann (Csehszlovákia) 152.78 pont.

A megkiséértett Ember

Irta: FEKETE LAJOS

Már százszor éltem
száz alakban;
éltem látóban,
éltem vakban
s tán féreg is voltam
nedves falakban.
De sosem éltem
hazugabban,
mint amióta
apám a föld
és Ember lettem:
akit megölt
a nagyuccás,
hajrás küzdelem...

Mert velünk a Végzetnek
ritka terve van
s a Hegyre mászunk
fel sokan-sokan
és kiröhögjük
bűntől boldogan,
amit egykor az
Igaz-ember mondott:
távozz tőlem sátán!...

S a bomlott világ hátán,
már nem a halál a mi kaszánk arat,
mi leltük fel a halálsugarat!!
S gyűlöletünknek mérgezett nyila
— ó, — a gyermeknek sem kegyelmez
és a humanizmus-jelmez
csak ünnepi ruha mit magunkra öltünk,
mig Párisban töltünk
néhány futó napot
leszerelési konferenciákon.

Mert százszor éltem,
száz alakban;
éltem látóban,
éltem vakban
s tán féreg is voltam
nedves falakban.
De sosem éltem
hazugabban,
mint amióta
apám a föld
és Ember lettem:
akit megölt
a nagyuccás,
hajrás küzdelem...

Sombor, 1927, augusztus hó.

Ma építetek — s holnap ha kell: bontok
és nem lakom földben, mint a vakondok,
mert járok én is fellegek között,
hol fényes tollam gyakran ütközött
a napsugárba és a napba;
a Napba, mit holnap kötőfékre kötök.
És kigúnyolom a madarat,
(akinek szárnya sebes, biztos.)
hogymint sincs új a nap alatt.
A cifra város bujtató tanyám,
ahol Belzebub száz nagy Célt kever
s ha bármi szándék átvillan agyán,
— ha mindjárt testem roncsokban hever, —
én felszállok és csodálkozva göggel
így kiáltok:
Íme a tudás és az ember!!!

Bodolai Gáspár esete

Bodolai Gáspár földesgazda meghallgatta már az összes jelöltek beszédeit, ígéreteit. Forrt benne a gondolat, ez is jó lenne, az is kellene, nem volna rossz, ha kevesebb volna az adó, több jutna sok mindenre és ezt mind ígéri az ő saját nyelvén. — Hát igaznak kell annak lenni! De melyik az igazi? Tépelődött, forgatta magában erre-e, vagy arra? Egy vasárnap délben az élénkbeszédű, nyílt szívű magyar földesgazda, szokatlan nyugodtan, szótlánul került haza. A vasárnapi ebédet szótlánul ette végig, pedig hű élete párja a legjobbat készítette, amit csak szeret. Két felnőtt fia mindenről beszélgetett, a buza áráról, eső hiányáról, rossz termésről, de a gazda nem vegyült bele a beszédbe.

Ebéd végeztével hálát adott az Istennek, hogy megadta neki mindennapi kenyeret, utána következőképpen szólt a családjához: Sokat küzdöttem, hogy hová szavazzak, de a Magyar Párti gyűlés után tisztán látom az utat, amin mennem kell. Igaz, becsületes magyar emberként éltem, ugy is akarok meghalni, és azért elhatároztam, hogy követem a lelkem, szívem sugallatát és leszavazok az önálló Magyar Pártra és a 10-es számú urnába fogom a szavazó golyómat bedobni.

Az egész lakás felvidult, napsugaras jószág borította el a tisztas család otthonát és a tiszta, meleg, családi körben a jó asszonynak, a hű életpárnak a kedves szava hangzott csak: Istennek legyen hála!

Aki tudni akarja, hogy van-e választójoga, az vegye meg a Délbácska jövő vasárnapi számát.

Budapest fekvése a Duna mentén vetekszik Európa legszebben fekvő fővárosaival. Fürdő részét a Duna jobb partján — a gyógyfürdők városa, — gyönyörű erdős vidék övezi, a vár és egyéb városrészei történelmi hangulatot árasztanak. A balparti város Pest, az ország kulturális, ipari és kereskedelmi központja.

Jó közlekedés villamossal, autóbusszal, autóval, bérkocsival, helyi hajókkal, nagyszerű sétautak, erdők, hajókirándulások a Dunán. Üdülőhelyek kitűnő levegővel a Margitszigeten, a Svábhegyen, a Zugligetben, strandfürdők a Dunán és meleg gyógyforrásoknál, hangversenyek, színházak, szórakozóhelyek.

Díjtalan utbaigazításokat nyújt Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala Budapest, V. Deák Ferenc utca 2., mely minden tekintetben a legnagyobb előzékenységgel áll rendelkezésére az utazóknak.

**Keresse fel
BUDAPEST-et, Magyarország fővárosát**

A Duna királynőjét

A gyógyfürdők városát

- SZÁLLODÁK:
1. Gyógyfürdők: Szt. Gellért szálló, Szt. Margitsziget, Szt. Lukácsfürdő Gyógy szálló.
 2. A Duna-korzón: Bristol, Carlton, Dunapalota (Ritz), Hungária.
 3. A Belváros közepén: Astoria, Erzsébet királyné, Pannonia, Vadászkiirt.
 4. Az üzleti városrész központjában: Britannia, Continental, Metropole, Palace, Royal.
 5. Budán: Bellevue, Esplanade, Svábhegyi Nagyszálló.
 6. A Keleti pályaudvar közelében: Excelsior, Imperial, Park, József főherceg.
 7. A nyugati pályaudvar közelében: István király, London, Meán.

(Díjtalan utbaigazításokkal szolgál a Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala Budapest, V. Deák Ferenc utca 2., mely minden tekintetben a legnagyobb előzékenységgel áll rendelkezésére az utazóknak.)

A Vajdaság közgazdasága az 1926. évben

cim alatt a noviszádi kereskedelmi és iparkamara első alkalommal hozott nyilvánosságra szerb nyelven egy kis füzetet, melyből az alábbiakat közöljük:

A gazdasági helyzet a Vajdaságban az 1926. évben általánosságban nem volt kielégítő. A háboru utókövetkezményeként az infláció erősen érezhető kihatása, drága hitel volt észrevehető. Az egész 1926. év a stagnáció jegyében folyt a kereskedelem és ipar majdnem valamennyi ágában. Egyrészt a stagnáció másrészt mindennemű közterhek miatt, a gazdasági élet krízisének tetőpontját érte el és a fizetésképtelenségek hullámai elárasztották az egész országot. A pénzügyminisztériumnak azonban 1926-ban sikerült a dinár kurzusát megjavítani s ezáltal a külföldnek a jugoszláv valutába vetett bizalmát ismét visszaállítani. Ennek következményeként a készpénzkészlet megnövekedett az országban és az exportkereskedelemlre több gondot fordítottak. A kivitel 1926-ban 49 millió tonnát ért el, ami 1925-höz képest 11% javulást jelent. Igaz, hogy az 1926-ban kivitt áruérték 7.808¹/₁₀ millió, az 1925. évi 8.904⁵⁰ millióhoz viszonyítva csökkenést mutat, de ez a differencia a mezőgazdasági terményeknek a külföldi piacokon a túlnagy konkurencia miatt előállott ársüllyedése vezethető vissza. Főntebbiek szerint az 1926. évben fokozottabb többtermelés volt észlelhető különösen a mezőgazdaság terén; azután a fogyasztás süllyedése; végül a tökefelesleg a pénzügyintézeteknél, valamint a hitelnyújtásnál való tartózkodás és elővigyázatosság. A kormánynak és közvéleménynek az ország gazdasági kérdései iránt való fokozódó érdeklődése; azután az export-kereskedelem nehéz helyzete a többi agrár-állam versengése miatt a külföldi piacokon.

A Vajdaság vasuti hálózata

az egész országban a legsűrűbb, de helytelen volna azért azt hinni, hogy belátható időn belül a Vojvodinában nem volna szükséges vasutat építeni. A Vajdaság vasuti hálózata Budapest felé irányul, mely körülmény az export szempontjából kedvező. Nagyobb hiba azonban, hogy Bácska, Bánát, Baranya és a Szerémség nincsenek egymással közvetlen összeköttetésben. Ezért égető szükség volt a titeli hid megnyitása.

A noviszádi kereskedelmi- és iparkamara 1926.-ban részletesen kidolgozta az egész ország vasuti hálózatának tervét, amely ugy az ország, valamint a Vajdaság érdekeinek legteljesebben megfelel. A Vajdaság vasuti hálózatának tranzverzálisan kiépíthetőnek, vagyis a Dunán, Tiszán át közvetlen összeköttetéssel bírónak kell lennie. Elsősorban szükséges,

hogy a titeli hidon kívül Ó- és Uj-Becse közt a Tiszán hidat verjenek és ezáltal Rakekból, a határtól Ljubljánán keresztül Pragerhof—Koprivnica—Osiek—Bogojevo—Sombor—Becsej—Vršac vonal nyílna meg, mely által a Vajdaság kitűnő közvetlen összeköttetésbe kerülne Horvátországgal és Szlavóniával. A bácskai vasutvonalaknak, amelyek észak—déli irányban futnak és a Szerémségen keresztül Boszniába irányulnak, logikus folytatása volna az Ilok—Palánkai hid megépítése is. A Kovin—Szmederevói (Szemendria) hid által a Dunamelléki tartomány közvetlen összeköttetésbe kerülne a tartomány székhelyével, Szmederevóval.

Bácska és Baranya összeköttetéséhez szükség volna továbbá a Bezdán melletti hid. Ezekkel a vasuti összeköttetésekkel azonban a sinhalozat ügye még nincs megoldva. Különös figyelmet igényel a

kikötők építése,

hogy a szükséges összeköttetés a vasuti sinhalozat és folyamközlekedés között meglegyen. Ennek hiányát nagyon érzi a kiviteli kereskedelem. A Duna, Tisza, Dráva, Száva értékes forgalma csak kikötők kiépítésével használható ki.

A beográdi kikötőn kívül Noviszádon, Palánkán és Kovinban kellene kikötőt építeni, valamint a Száva mentén is egynehányat. A bečkerek Bega-kikötőt is meg kellene nagyobbítani.

A vasuti mozdonyok és kocsik javítása a nisi, zágrebi és lyublyanai igazgatóságok műhelyeiben történik. Ilyenformán a vasuti kocsiknak hosszú ideig üresen kell szaladniuk és a szállítási költség meg volna takarítható, ha a javítás egy jövendőbeli noviszádi vasut-igazgatósághoz tartozó javítóműhelyben történhetne. Az igazgatóság területén fekvő tulsok, rossz állapotban levő kocsik csak így menthető meg és a kivitel szempontjából minden nehézség nélkül megoldódna a vagonhiány kérdése. 1926. évben egy nagyobb angol, észak-délamerikai pénzcsoport érdeklődött a jugoszláviai vasutépítkezés körül. Ez az

Adria-vasut

ügye volt. A pénzcsoport egyike hajlandó lett volna az építkezést keresztülvinni, olyan feltétellel, hogy a vasutvonal Jugoszlávia kihasználásában maradjon bizonyos meghatározott időn keresztül. Ebből az alkalomból az akkori vasutügyi miniszter *Jovanović Vasza*, 1926. okt. 29-én fölhevta az ország összes kamaráit, hogy megbizottaikat az 1926. nov. 16-án megtartandó gazdasági konferenciára küldjék ki. Hogy a vajdasági vasutügy érdekeit védjék, a noviszádi és bečkerek kamarák nov. 13. ülés-

sükben elhatározták, hogy a Vajdaságot a noviszádi Kamara meghatalmazottja fogja képviselni. Az ülést magtartották, de végleges megállapodásra nem jutott az ügy.

Mindenekelőtt arra helyeznek nagy súlyt, hogy a

vasuti sinhalozat

ne szenvedjen lényeges változást. Ez azért kívánatos, hogy a meglévő vasuti utvonalak ne romoljanak. Mielőtt az újabb építkezésekhez hozzáfognának, szükséges, hogy a jelenlegi sinhalozat még jó állapotban maradjon, illetőleg kis áldozattal kiegészítessék.

A Vajdaság sinhalozata nem áll arányban az országrész és fejlődésének termelőképességével. Nincsen arányban a kivitt áruk Vajdaságra eső részével, valamint azzal az évről-évre behajtott adóval sem, amit a Vajdaság fizet az államnak. Ha komolyan gondolnak arra, hogy évekre terjedő vasuti program alapköveit lerakják, úgy a vasut jövedelmét nem új investíciókra kellene felhasználni, hanem a már meglévő sinhalozat rendben-tartására.

Fontos volna annak leszögezése, hogy a sinhalozat kiépítésénél olyan elv érvényesüljön, hogy csak a külföldi beruházási-kölcsön alapján és nem külföldi munkaerővel jöjjön tekintetbe.

Hiányos a Vajdaságnak Bosznia-Hercegovinával és Montenegróval való összeköttetése is, holott mezőgazdasági termékeink a főntebbi országrészek felé gravitálnak és a vonalhiányt annál jobban érethetővé teszi az a körülmény, hogy az onnan visszatérő vonatok fa- és szénrakományokat hoznak a Vajdaságba, melyek összege évenként körülbelül a 150.000 vaggont is meghaladja. Szükséges tehát mielőbb a Pančevo—Beograd—Valjevo—Sarajevo—Split-i vonalat a B. Palánka—Ilok—Sid—Rača—Bjelina vonallal tehermentesíteni, amely a gabonát a veteményekben szegény országrészekbe vinné, viszont az óriási fakészleteket fölhozná. Novi Sad, Sombor, Dragutinovo—Tomasevac, Pančevo, Stari-Becej, Brod n/S. állomásokat kibővítik, mert nem felelnek meg a nagy forgalomnak. Az új utvonalak közül a Tittel—Or. ovát-i szakaszt átadták a forgalomnak. Ó- és Uj-Becse közötti hid építése is a közeljövőben meglesz és akkor a Vršacról kiinduló fővonal Bečkerek—Becej—Vrba—Bogojevo—Osiek—Našice—Kopaonica és a tervbevevett Koprivnica—Varazsdin vágány által Bánát és Bácska közvetlen összeköttetésbe fog kerülni nemcsak Szlavóniával, de egyenes fővonal lesz Vršactól—Maribor—Celje-ig.

Miután a Beograd—Zagreb-i vasutvonal túlterhelt, rövid időn belül megkezdődik a második sinpár lefektetése ezen az utzakaszon Tervbe vették azonkívül a Bela Crkva—Kovin—Pančevo közvetlen összeköttetés, valamint számos részben szabványos, részben keskenyvágányu vasuthálózat kiépítését is, úgy, hogy a háboru okozta károkat nagy erőfeszítések, áldozatok árán és fáradhatatlan munkával helyre lehet majd hozni. B. J.

Tisztelettel van szerencsém a t. közönséget, ismerőseimet és vevőimet értesíteni, hogy

HOLIK REZSŐ

cég alatt NOVISADON, Kralja Alexandra ul. 12. sz. alatt

rőfös árú üzletemet

ujjonnan megnyitottam.

Raktáron tartom, dus választékban az összes **legjobb minőségű rőfös divat cikkeket**, amelyeket dacára az általános áremelkedésnek, **valóban olcsó áron** hozom forgalomba. Nem mulaszthatom el a t. közönség figyelmét felhívni arra a körülményre, hogy a raktáromon levő **áru mind új** és ezáltal a t. vásárlóközönség nyugodtan, biztonsággal és a legnagyobb bizalommal fedezheti nálam szükségletét.

Sok éves tapasztalatom biztosítja azt, hogy a legkényesebb izlésnek is elegendő tehetek és kérem a t. közönség szives látogatását. Minden vevő figyelmesen, pontosan és lelkiismeretesen lesz kiszolgálva és kérem gazdag raktáramat vételkényszer nélkül megtekinteni.

Teljes tisztelettel

Holik Rezső.

Műugrás 5 méteres trambulínról: 1. Kisfaludy (Magyarország) 82.52 pont, 2. Billi (Ausztria) 78.52 pont, 3. Urbanics (Lengyelország) 71.42 pont.

50 méteres gyorsúszás: 1. Bitskey Zoltán (Magyarország) 29 $\frac{1}{4}$ mp., 2. De Barbieri (Olaszország) 30 $\frac{1}{4}$ mp., 3. Bonora (Olaszország).

A magyar és román kiküldött összetűzése a genfi sajtókonferencián

Genfből jelentik: A nemzetközi sajtókonferencia tegnapi ülésén kellemetlen incidens történt Vészi József magyar és Marródi román kiküldött között. Vészi József kifogásolta, hogy a Magyarországgal szomszédos államok minden módon megakadályozzák az ottlakó magyarokat abban, hogy a magyarországi újságokat olvassák.

A román kiküldött izgatott hangon válaszolt Vészi felszólalására és kijelentette, hogy a román kormány jogosan tiltotta ki a magyar lapokat, mert a magyarországi újságok hangja türehetetlen. Az incidensnek az elnök tapintatos közbelépése vetett véget.

1927 augusztus 27

A dinár árfolyamai

Budapest 10.02—10.08 (pengőben), Prágában 59—59.50, Bécsben 12.45—12.51, Berlinben 7.40—7.42, Triestben 32.20—33.25, Londonban 2.76.

Zürich

Páris 20.33.50, London 25.21.37.5, New-York 518.56.25, Brüsszel 72.11.50, Milánó 28.09, Amszterdam 207.80—, Berlin 123.3.5, Bécs 73.04.5, Budapest 90.75, Szófia 3.75, Prága 15.37, Varsó 58, Beograd 9.13.50, Bukarest 3.21.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

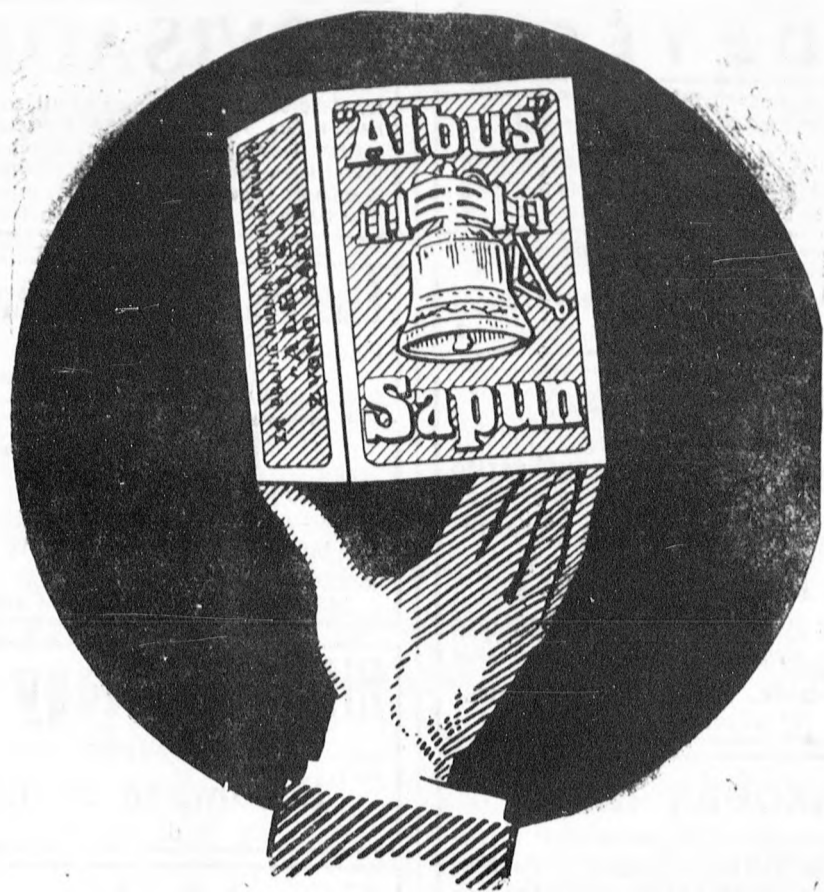
Buza, bácskai, új, 78—79 kg-os, d. k. kötés 295—300, szerémi 77—78 kg-os, d. k. kötés 192.50—295. Zab, bácskai, a. k. kötés 200—205, szerémi, Beograd paritás d. k. kötés 212.50—215. Tengeri, d. k. kötés 202.50—205, bánáti, d. k. kötés 200—202.50, szerémi, d. k. kötés 202.50—205. Buzalisz, bácskai, nullás gg. és g. d. k. kötés 437.50—440, bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 417.50—422.50, bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 387.50—392.50, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 340—345, bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 275—280. Buzakorpa, bácskai, jutazsákban, d. k. kötés 190—192.50. Irányzat: nyugodt.

Forgalom: 9 vagon buza, 31 vagon tengeri, 1 vagon liszt, 1 vagon korpa.

A noviszádi terménytőzsde e heti forgalma. Az összforgalom 233.5 vagon volt, ebből 57 vagon buza, 2 vagon rozs, 9 zab, 121.5 tengeri, 28 liszt és 15 vagon korpa. Exekutív uton 4 vagon tengeri kelt el 202.50 dináros áron. Az árak a következők voltak: buza 295—307.50, rozs 285, zab 200—215, tengeri 195—243, nullásliszt 435—442.50, a 2. sz. liszté 410—415, 5. számú 382.50—390, 6. számú 340, 7. számú 270, 8. számú 200—210, korpa 182.50—205 dinár. Irányzat: egész héten át lanya volt.

Szerkesztésért és kladdsért felel

TOMÁN SÁNDOR

„ALBUS” szappan kitűnő!

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, VASTAG BETŰ 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

ELADÁS

Legjobb minőségű RÉZMOSÓÚST és KATLAN, PÁLINKAFOZÓ ŰSTÖK legnagyobb választékban MALOČIĆ VASO-nál Novisad, Kisačka u. 32. 17—1—0

Aki jól venni vagy eladni akar: HÁZAT, TELKET, FÖLDET, forduljon bizalommal Forgalmi R. T. Novisad, Jevrejska 14. (Novisadi Takarékpénztár) Eladók szükség esetén ELŐLEGET kaphatnak. 1967—1—25

ELADÓ haláleset miatt komplet hálószoba, ebédlő és konyhaberendezés. Érdeklődni lehet d. u. 2—6-ig Darányi-telep 52. szám. 2570—1—2

FILZKALAPOK 95.—dínártól eladók. Salon Ruža, Pašičeva 17. 2580—1—2

EGY HÁZ a tisztviselőtelepen eladó. Lakás október 1-én átvehető. Érdeklődni lehet Vojvoda Supljicka (Batthyány) u. 9. 2596—1—2

ELADÓ széles ágy, szekrény, sezlon, Njegoseva ul. 9. 2594—1

ELADÓ HÁZ, mely áll

egy szoba, konyha és istállóból a Darányi-telepen, III. csoport 44. szám, a Futaki országot mellett. Bővebbet ugyanott. 2612—1

SZÜLŐK FIGYELMÉBE

Az iskolaszézon megkezdésével ajánlom dusan felszerelt deák u. m. leányka matröz sapka ujdonságaimat. Julije Berger, Novisad, Pašičeva u. 11. 2607—2

BÉRBEADÓ

IRODAI BERENDEZÉSSEL bérbeadó két szoba az udvarban. Kralja Petra u. 11. 2572—1—3

KIADÓ

HELYISÉG a város központjában irodának vagy műhelynek alkalmas, kiadó, Érdeklődni lehet: Jana Kolara trg 5. 2597—1—2

A FEHÉR HAJÓ vendéglővel szemben levő, volt dr. Hraško és dr. Szilassy-helyiségek irodának, orvosi rendelőnek, műhelynek, esetleg az utcára nyitandó ajtóval üzlethez alkalmasnak október, illetve november 1-re kiadó. Njegoseva ul. 10. Háztulajdonos. 2581—1

Egy KÜLÖNÁLLÓ HÁZ a kamenici Novonaseljen, 25. szám alatt, mely áll 2 szoba, előszoba, konyha és spejzből, október 1-re kiadó. Érdeklődni lehet Istók János, Dunapart (városi uszodánál.) 2591

Egy 18 éve fennálló MÉSZÁROS és HENTES üzlet berendezéssel s lakással együtt kiadó. Temerin. Miavec Sándor. 2602—2

ÜZLETHELYISÉG bármilyen üzlet részére alkalmas, azonnal kiadó. Érdeklődni lehet Magyar u. 64. alatt. 2496—1—2

KÉT UDVARI SZOBA a város központjában irodának azonnal kiadó Kralja Petra u. 11. 2517—1—2

Egy BUTOROZOTT külsőbajratu utcai szoba kiadó Safarikova u. 26. 2595—1—3

KIADÓ kétszer egy szoba mellékhelyiségekkel, vagy ugyanezek egy lakásnak azonnal és okt. 1-re pedig 2 szoba, fürdőszoba stb. Cara Dusana ul. 17. 2469—1—5

ÁLLÁST KERES

VOLT VASUTI vizsgázott raktárnok keres raktárnoki vagy ehhez hasonló állást. Cim a kiadóban. 2584—1—2

ZONGORAOKTATÁS vállal Vanyoczi György, Dudarska ul. 14. (Epres ucca.) 2608—1—2

KERESLET

PERFEKT KÖNYVELŐT szerb, magyar, német nyelvtudással keresek. — „Domus” Bernat Pessing, Novisad. 2606—1

FIÓKOS ÁLLVÁNYT keresek fűszerüzlet részére. Cim megtudható Kardos hirdetővállalatnál, Novisad, Vilsonov trg 7. 2605—1

CUKRÁSZ-SEGÉD, ki a szakma minden ágában jártas, felvétetik. Cim a kiadóban. 2553—1—2

BUTOROZATLAN utcai vagy csendes udvari szobát keresek lehetőleg bent a városban szept. 1-re. Nyul J. fg. tanár, Petra Zrinjskog 33. 2611—1

KIFUTÓFIU vagy leány azonnal felvétetik. Royal cukorkakereskedés, Novisad. 2610—1

TANULÓLÁNYOK felvétetnek fehéremű varrodába. Kamenici u. 5. 2442—1—3

VEGYES

ÖLTÖNYT vagy felöltőt kedvező áron készít, 300.—dínártól feljebb, Schmidt Antal férfiniszabó Novisad, Karadžiceva ul. 17. 2599—1

HIRDETÉSEK

Magyar, német gyorsírást, magyar, német levelezést és helyesírást tanít 43 évi kitűnő gyakorlattal rendelkező tanár. Közelebbi a kiadóhivatalban.

Használt, de jó állapotban levő **bicikli megvételre kerestetik.**
Cím „REKLAM” hirdetőiroda Novisad, Wilson-tér 7.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy **paszománt és lámpaernyőkészítő üzletemet**, valamint ujonnan berendezett legmodernebb mintákkal felszerelt **előnyomdát**

Kralja Alexandra ul. 9.

alá helyeztem át és kérem a n. é. közönség további szíves támogatását. Teljes tisztelettel
J. S. Vidaković, Novisad Kralja Aleksandra 9. (a Winkle palota mellett)

Kétszobás lakás

a város központjában, vízvezetékekkel, a legmodernebb felszereléssel, az egyik szoba üresen irodának, a másik butorozva hálószobának berendezve, szeptember 15 től kiadó. Kralja Aleksandra ulica 16. I. emelet 7. (Menráth-palota.)

ZONGORÁK és PIANINOK
előrangú gyártmány nagy választékban

TRUPPEL BÉLA

hangszerkészítőnél **Novi Sad,**
Dunavska ulica 17. és Željeznička ul. 31.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyancsak bel- és külföldi quintiszta hurokban. Eladás nagyban és kicsinyben. - Javításokat és hangolásokat elvállal
Lawn tennis rakett eladás és rakettjavítás

Mindenemű használt **bőrruha eredeti átfestését** elvállalja

Grünberger Mór, Novisad

2361 Kralja Alexandra ul. 13. 1-8

TANONC

kerestetik fizetéssel azonnali belépésre.

Lostorfer Róbert
fűszerkereskedés, Futoški put 22 szám.

Női szabószághoz hosszabb gyakorlattal bíró ügyes **varróleányok és tanulóleányok** azonnal felvételnek Duna u. 26. I. em.

Cement, Mész,

Reibsand, a legolcsóbb árban házhoz szállítva

Gausz János

Novisad, Futoški put 66. — Telefon 534.

NOVISADI TAKARÉKPÉNZTÁR

Rendszeresített, apró megtakarítással heti 1 Din. részjegyenkénti befizetés mellett 4 év után jelentékeny tőkéhez juthat. Takarékbetétek kétszeres hasznót (kamatot) hoznak. Kivehetők: felmondással, vagy pedig felmondás nélkül.

M. SZ.

NOVI SAD
JEVREJSKA UL. 14

Lombard (zálog) osztályunk árura és mindenemű nem romlandó tárgyra kölcsönt folyósít, amivel mindenkinek az előre nem látott szükséglete esetén gyors segílyt nyújt. - Gyors segíly pedig kétszeres segíly.

Elsőrendű Schweghofer-zongora

különbféle butorok és üreshordók eladó k.
Cím a kiadóhivatalban.

Himzőnöket

akik három nyelven beszélnek, alkalmaz a Singer-varrógépezlet Novisad, Kralja Petra u. 7. állandó foglalkozásra s akik a tanfolyam fenntartása érdekében utazásra vállalkoznak. Idősebb hölgyek előnyben részesülnek.

Kifutófiu - vagy leány

azonnali belépésre kerestetik.

Schomann és Bauer

Novisad, Jevrejska u. 9

Kisebb lányokat

könnyű munkára felvesszünk.

„Pax” Novisad, Futoški put 48.

Fiatal tisztviselőt

szerb, magyar, német nyelvtudással keresünk. **Schönberger és Társa** fa- és széntelep, Örmény-ut. 2

ÜRES SZOBA

a város központjában szeptember 1-re kiadó. Közelebbit: KARDOS hirdetővállalatnál, Novisad. Wilsonov trg 7. Telefon 23-70. 2483-1-2

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Streljačka (Lövész) u. 3. sz. alatt

cipész üzlet

nyitok, hol a legmodernebb női- és férficipőket, orthopád és minden e szakmába vágó munkát legpontosabban és legolcsóbban eszközölk. A nagyérdemű közönség szíves támogatását kérve, tisztelettel

Rohrbacher Ferencz, cipész-mester.

SAJÁT TERMÉSŰ

RÓZSABURGONYA

egészséges szép nagyfajta válogatott árut, szállítok vagon, félvagon, ugyancsak legkisebb mennyiségben bármely vasut vagy hajóállomásra **legolcsóbb áron.** — **VÖRÖSHAGYMA** nagyon szép áru, ugyanígy kapható. Kérjen táviratilag árajánlatot, mintaszétküldés **ingyen.** — Berger Árpád, **Vel. Bežkerec,** Gunduličeva ul. 7. Telefon 240. 2504-1-3

NAGYFEJEŐ KÉZIMUNKA ÜZLETE II
NOVISAD, JEVREJSKA U. 9. SZ.

Előnyomda. Kézi és géphímző terem. Gomb-áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr miljö, futó, ágyterítő és ágygarnitúrák, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és himzése, kézi és gépzásur tűllhímzés, endlízés, diszpárna montírozás és **perzsa szőnyeg** nyírása (stuccolás.) Sport zászlók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék **kézi kiőpű csipkékben** és kézimunka kellékekben.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Őszi szezonra

francia és angol divatöltönyöket, felöltöket és sportruhákat szolid árak mellett készít:

Grbič Teodor uriszabósága
Novisad, Grčkoskolska ul. 4.

Két szobás lakás kiadó

mellékhelyiségekkel és fürdőszobahasználattal szeptember 1-re. Bővebbet: **Bröder és Kovácsnál,** Novisad, Futaki ucca 43

Automobil eladó

„Donnet Zedel”, csukott karosszériával, bőrbéléssel, minden hozzávaló szerszámmal és tartalékkal. Rendkívül előnyös ár. Megtekinthető naponta 8-20 óra között Temerini-ut 65. Részletes felvilágosítások a tulajdonosnál.

Kifutófiu

felvétetik. KARDOS hirdetővállalat Novisad, Wilson-tér.

„GOLGOTA”

Temetkezési Vállalatom

bármilyen temetkezési ügyeket, valamint exhumálásokat, szállítást bármely vidékről (külföldről is) a legnagyobb figyelemmel és pontossággal a legszolidabb árak mellett eszközöl.

Id. Lenkey Imre, Novisad.
Uspenska u. 12 szám.

2 nagyobb új üzlethelyiség

új portállal Futaki-uton, a Vámhivatallal szemben, szeptember 15-ére kiadó.

Bővebb Jovan Perváz, Futaki-ut 52.

Megnyilt új borbély- és fodrász-terem!

Legfigyelmesebb kiszolgálás! Szakzerű női hajvágás! Nagybecsű pártfogást kér:

Urosev Dusan,

ezelőtt a „Novisadi Nemzeti Színház” volt fodrásza, Pašičeva ulica 17.

Szépen butorozott szoba

külön bejárattal és fürdőszoba használattal a város centrumában azonnalra

kerestetik.